အိုးဝေ စာစောင်

ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ရတကသတို့မှ ထုတ်ဝေသည်။

လူမျိုးကြီးဝါဒ တိုက်ဖျက်ကြ
အာဏာနည် ဟာ ၉ ဦးမက

ဇူလိုင် ၁၇၊ ၂၀၂၂
အတွဲ ၂၊ အမှတ် ၆
oway@uysu.org

လူမျိုးကြီးဝါဒ တိုက်ဖျက်ကြ အာဇာနည်ဟာ ၉ ဦးမက

မကြာမီ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့မှာ အာဇာနည်နေ့ကို ရောက်ရှိလာပါတော့မယ်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အပါအဝင် ဗမာပြည်ရဲ့ ဝန်ကြီး ၉ ဦး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရတဲ့နေ့ကို အစွဲပြုပြီး အာဇာနည်နေ့လို့ သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၄၇ မှာ အဲဒီလို ဖြစ်ရပ်ကြီး ကြုံတွေ့ခဲ့ရပေမယ့် ၁၉၄၈ မှာတော့ အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီလက်အောက်ကနေ ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့ပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီး မကြာမီမှာပဲ ဗမာပြည်မှာ ပြည်တွင်းစစ် စတင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကတည်းက စတင်ခဲ့တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်မီးဟာ ယနေ့ထက်တိုင် မငြိမ်းသေးဘဲ နှစ်ပေါင်း ၇၀ ကျော် တောက်လောင် နေခဲ့ပါတယ်။

လွတ်လပ်ရေးခေတ်အလွန် ပြည်တွင်းစစ်နဲ့အတူ သန္ဓေတည်လာခဲ့တာကတော့ အလွန်ကို ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လှတဲ့ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ပါ။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်အောက်မှာ ပြည်သူလူထုတရပ်လုံးရဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်တွေ ပျောက်ဆုံးခဲ့ရတဲ့အပြင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုတွေရဲ့ အခွင့်အရေးတွေလည်း ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။

တကယ်တော့ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုတွေရဲ့ အခွင့်အရေးဟာ လွတ်လပ်ရေးရပြီး ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီ အစိုးရခေတ်ကတည်းက ဆုံးရှုံးနေခဲ့တာပါ။ ဒါကြောင့်ပဲ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေရဲ့ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲတွေ အသီးသီး ပေါ်ပေါက်လာပြီး ပြည်တွင်းစစ်မီး ပိုမိုတောက်လောင်လာခဲ့ရပါတယ်။

၁၉၆၂ မှာ ဗိုလ်နေဝင်းရဲ့ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းခဲ့ချိန်ကစလို့ စစ်တပ်ဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ အာဏာအရပ်ရပ်ကို ထိန်းချုပ်ထားခဲ့ပြီး လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူလူထုကြီးကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ ဖိနှိပ်ခဲ့ပါတယ်။ ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ တိုင်းပြည်ရဲ့ အဆီအနှစ်မှန်သမျှကိုလည်း စစ်တပ်ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ လက်ဝေခံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် တစုကပဲ လက်ဝါးကြီးအုပ်ခြယ်လှယ်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလို ရက်စက်ယုတ်မာတဲ့ စစ်အာဏာရှင်စနစ်နဲ့အတူ လူမျိုးကြီးဝါဒဟာလည်း တဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာစစ်တပ်ဟာ လူမျိုးကြီးဝါဒကို ကျင့်သုံးပြီး အခြားလူမျိုးစုတိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ တန်းတူညီမျှမှု၊ လွတ်လပ်မှုနဲ့ သာတူညီမျှမှုတွေကို တောက်လျှောက် ဖိနှိပ်ခဲ့ပါတယ်။

စစ်အာဏာရှင်စနစ်နဲ့ လူမျိုးကြီးဝါဒကို တွန်းလှန်သူမှန်သမျှကို တပ်မတော်လို့ခေါ်တဲ့ မြန်မာစစ်တပ်က အပြင်းအထန် နှိပ်ကွပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေရဲ့ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး ခရီးကြမ်းတလျှောက်မှာ အာဇာနည်ပေါင်းများစွာ အသက်ပေးသွားခဲ့ရပါတယ်။

ယခုလက်ရှိအချိန်မှာ တတိုင်းပြည်လုံးက စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ရွံရှာမုန်းတီးပြီး နေရာအနှံ့မှာ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲတွေ ပေါ်ပေါက်နေပါပြီ။ ဒီလိုအချိန်မှာ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းတွေအပါအဝင် တတိုင်းပြည်လုံးက တော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့တွေအကြား ညီညွတ်ရေး တည်ဆောက်ဖို့ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါတယ်။ အမျိုးသားတပ်ပေါင်းစုတခုကို တည်ဆောက်ပြီး တော်လှန်ရေး ဒီရေမြင့်သစ်ကို ဖန်တီးဖို့ လိုပါတယ်။

လူမျိုးပေါင်းစုံ ဘာသာပေါင်းစုံ ချစ်ကြည်ရေးကပဲ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူလူထုရဲ့ ညီညွတ်ရေးလမ်းမှာ ကန့်လန့်ခံနေတဲ့ လူမျိုးကြီးဝါဒကို အမြစ်ပါမကျန် တွန်းလှန်ပစ်ဖို့လိုပါတယ်။ လူမျိုးကြီးဝါဒက မွေးဖွားပေးလိုက်တဲ့ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ လူမျိုးရေးအမြင်တွေကိုလည်း တပါတည်း ရှင်းလင်းပစ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါမှသာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို အပြီးတိုင် တိုက်ဖျက်နိုင်ပြီး လူမျိုးပေါင်းစုံရဲ့ တန်းတူညီမျှမှု၊ လွတ်လပ်မှုနဲ့ သာတူညီမျှမှုတို့ကို အာမခံနိုင်မယ့် နိုင်ငံသစ်တရပ် တည်ဆောက် နိုင်မှာ ဖြစ်ပါကြောင်း . . . ။ ■

စစ်ကောင်စီက မြို့ကြီးတွေမှာ ထောက်လှမ်းရေးကင်မရာတွေ ပိုမိုတပ်ဆင်လာ

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှာ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးတဲ့နောက် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စတုတ္ထအကြီးဆုံးမြို့ဖြစ်တဲ့ မော်လမြိုင် အပါအဝင် မြို့ကြီးအနည်းဆုံး ၅ မြို့မှာ ကင်မရာထောက်လှမ်းရေး စီမံကိန်းတွေ စတင်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်တဲ့ ယခင်အစိုးရက တပ်ဆင်ခဲ့ သို့မဟုတ် စီစဉ်ခဲ့တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတိုက်ဖျက်ရေး ကင်မရာများ တပ်ဆင်ထားတဲ့ မြို့ကြီး ၅ မြို့အပြင် နောက်ထပ်မြို့ကြီးတွေမှာ အဲဒီစီမံကိန်းသစ်တွေကို အကောင်အထည် ဖော်တာဖြစ်တယ်လို့ သတင်းရင်းမြစ်တွေနဲ့ မီဒီယာတွေက ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီဟာ စောင့်ကြည့် ထောက်လှမ်းတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ဆောင်နေပြီး နိုင်ငံသားတွေရဲ့ ဆက်သွယ်မှုတွေကို ကြားဖြတ်ခိုးနားထောင်ဖို့အတွက် ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းတွေနဲ့ အင်တာနက် ဝန်ဆောင်မှုပေးတဲ့ လုပ်ငန်းတွေမှာ သူလျှိုဆော့ဖ်ဝဲလ်တွေကို တပ်ဆင်ထားပြီး အွန်လိုင်းမှ စစ်တပ်ဆန့်ကျင်သူတွေကို စောင့်ကြည့် တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက် သတင်းအချက်အလက် ထိုးစစ်ကိုလည်း အသုံးပြုနေတယ်လို့ Reuters သတင်းက ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။

ထောက်လှမ်းရေး ကင်မရာများမှ ရရှိတဲ့ အချက်အလက်တွေကို သရုပ်ခွဲလေ့လာဖို့ စစ်တပ်မှာ အထူးလေ့ကျင့်ထားတဲ့ အရာရှိတွေရှိတယ်လို့ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလနှောင်းပိုင်းမှာ စစ်တပ်မှ ဘက်ပြောင်းလာတဲ့ ဗိုလ်ကြီးဟောင်း ညီသုတက Reuters ကို ပြောပါတယ်။

ရေဦးမြို့နယ်အတွင်း ရက်သတ္တပတ်အတွင်း ဒေသခံ ၁၀ ဦးသေဆုံးပြီး နေအိမ် ၁၂၆ လုံး မီးရှို့ခံရ

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ရေဦးမြို့နယ်ထဲကကျေးရွာတွေကို ပြီးခဲ့တဲ့ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့ကစပြီး စစ်ကောင်စီတပ်တွေက စစ်ကြောင်းထိုးဝင်ရောက်လာပြီး ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့အထိ ကျေးရွာတွေအတွင်း ပစ်ခတ်တာ နေအိမ်တွေကို မီးရှို့တာတွေရှိခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေကပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်တွေ ဝင်ရောက်သွားတဲ့ ရက်သတ္တပတ်အတွင်းမှာ ရေဦးနယ်ထဲက စည်သာမြေရွာ၊ ကူဖြူရွာ၊ မီးမောင်းကုန်းရွာထဲက နေအိမ် ၁၂၆ လုံးမီးရှို့ခံခဲ့ရသလို မီးမောင်းကုန်းရွာက ရွာသားတဦး၊ လိန်တောရွာက ရွာသား ၂ ဦး၊ ကန်ပေါက်ကျေးရွာက ရွာသား ၃ဦး၊ စည်သာမြေရွာက ရွာသား ၂ ဦး နဲ့ ကူဖြူရွာက ရွာသား ၂ ဦး စုစုပေါင်း ရွာသား ၁၀ ဦးကို စစ်ကောင်စီကပစ်ခတ်ခဲ့တာကြောင့် သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ရေဦးမြို့နယ် ပကဖ တာဝန်ရှိသူကပြောပါတယ်။

လက်ရှိမှာ စစ်ကောင်စီက ဒီပဲယင်းမြို့နယ်ထဲကိုလည်း ကုန်းကြောင်း၊ လေကြောင်းကနေ စစ်ကြောင်းထိုးပစ်ခတ်မှုတွေရှိနေပြီး ပစ်ခတ်မှုတွေကြား အရပ်သားသေဆုံးမှုတွေ ရှိနေပါတယ်။

ထားဝယ် အကျဉ်းထောင်အတွင်း နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားအချို့ ပြင်းထန်စွာရိုက်နှက်ခံနေရ

ထားဝယ်မြို့နယ်၊ ထားဝယ် အကျဉ်းထောင်အတွင်း ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့ ညနေ ၅ နာရီအချိန်ခန့်မှာ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား ၁၀ ဦးကျော်ကို ထောင်အာဏာပိုင်တွေက ရေချိုးနောက်ကျလို့ဆိုကာ အကြောင်းမဲ့ ရိုက်နှက်မှု ပြုလုပ်ခဲ့တယ်လို့ ထောင်နဲ့နီးစပ်သူတွေထံက သိရပါတယ်။

အဲဒီဖြစ်စဉ်မှာ ပုဒ်မ ၅၀၅(က) နဲ့ ၁၉(စ) အပါဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား/ချုပ်သား လူငယ် ၁၀ ဦးကျော်ကို ထားဝယ်အကျဉ်းထောင်အရာရှိ အပါအဝင် ထောင်ဝန်ထမ်းတွေက အလုံးအရင်းနဲ့ ဝင်ရောက်ရိုက်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဖြစ်စဉ်ကြောင့် အချို့နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေ တိုက်ပိတ်ခံရမယ့်အနေအထားအထိရှိနေတယ်လို့ သိရပါတယ်။

ထားဝယ်အကျဉ်းထောင်မှာ ယခုလို မကြာခဏ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကို ရိုက်နှက်မှုတွေ လုပ်ဆောင်နေတယ်လို့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားမိသားစုဝင်တွေထံက သိရပါတယ်။

မျိုးစောင့်ဥပဒေ၊ ၁၉၈၂ နိုင်ငံသားဥပဒေ အပါအဝင် ခွဲခြားဆက်ဆံတဲ့ ဥပဒေတွေကို ပြင်ဆင်၊ ဖျက်သိမ်းသွားမယ်လို့ NUG ဆို

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ (CRPH) အနေနဲ့ ၂၀၁၅ အမျိုးဘာသာသာသနာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေတွေနဲ့ ၁၉၈၂ နိုင်ငံသားဥပဒေတွေ အပါအဝင် ခွဲခြားဆက်ဆံတဲ့ ဥပဒေတွေကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရန် (သို့) ဖျက်သိမ်းရန် ဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ကြောင်း အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) ရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနက ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့ ရက်စွဲနဲ့ သတင်းထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေ မြဝတီ-ဝေါလေ ကားလမ်းမှာ တိုက်ပွဲပြင်းထန်

မြဝတီ-ဝေါလေ ကားလမ်းမပေါ်က သုံးထပ်ကွေ့နဲ့ သရက်တစ်ပင်ရွာအနီး စစ်ကောင်စီရဲ့ တပ်မ (၄၄) လက်အောက်ခံ ခလရ (၈) စစ်ကြောင်းနဲ့ ကော်ဘရာစစ်ကြောင်းတို့ ဇူလိုင် ၁၂ ရက် မနေ့ မနက် ၆ နာရီခွဲမှာ တိုက်ပွဲပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ ကော်ဘရာစစ် ကြောင်းက ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

အဲဒီတိုက်ပွဲဟာ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) တပ်မဟာ (၆) ထိန်းချုပ်ရာနယ်မြေ အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့တာပါ။ တိုက်ပွဲအတွင်း စစ်ကောင်စီရဲ့ တပ်ရင်းမှူး၊ ဒုတပ်ရင်းမှူးအပါ အဝင် စစ်ကောင်စီတပ်သား အများ အပြားသေဆုံးခဲ့ပြီး ကော်ဘရာစစ်ကြောင်းက သုံးဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

CDM ဆရာ၊ဆရာမတွေနဲ့ ကြားကာလပညာရေးမှာသင်ကြားပေးနေသူတွေ ဆက်တိုက် ဖမ်းဆီးခံနေရ

ကောင်းဖော်ယူ အွန်လိုင်းစာသင်ကျောင်းက CDM ဆရာ၊ဆရာမတွေဖမ်းဆီးခံရပြီးနောက်ပိုင်းမှာဒေသတချို့မှာ ရှိတဲ့ CDM ကျောင်းဆရာ၊ဆရာမတွေနဲ့စေတနာ့ဝန်ထမ်းစာသင်ပေးနေတဲ့ဆရာ၊ဆရာမတွေဖမ်းဆီးခံရမှုတွေဆက်တိုက်ဖြစ်နေတယ်လို့ ဖမ်းဆီးခံရသူတွေနဲ့နီးစပ်သူတွေကပြောကြပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ဇူလိုင် ၁၃ ရက်နေ့မှာ အွန်လိုင်းကစာသင်ကြားပေးနေတဲ့ ကောင်းဖော်ယူစာသင်ကျောင်းက အချက်အလက်တချို့ပေါက်ကြားပြီးကျောင်းတည်ထောင်သူဖမ်းဆီးခံရတယ်ဆိုတဲ့သတင်းတွေထွက်ပေါ်ခဲ့ပြီးအဲဒီကျောင်းမှာ စာသင်ကြားပေးနေတဲ့ဆရာမတွေဆက်တိုက်ဆိုသလို ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရတာပါ။

ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ

■ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) မှ ဦးဆောင်၍ ရန်ကုန်တွင် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့၌ ဆဲဗင်းဂျူလိုင် ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံကို နှစ် ၆၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် “ဆဲဗင်းဇူလိုင်စိတ်ဓာတ် ကိုင်စွဲကြ၊ စု-ရွေး-လွှတ် ကို ငြင်းပယ်ကြ” စာသား ပါဘန်နာအား ချိတ်ဆွဲ၍ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှု တရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

■ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) မှ ဦးဆောင်၍ မဟာမိတ်အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော လူ့ဘောင်သစ်လူငယ် (YNS)၊ ထားဝယ်မြို့နယ်အခြေခံပညာကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ထဝအကသ) တို့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရန်ကုန်တွင် ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့၌ ဆဲဗင်းဂျူလိုင်ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ နှစ် ၆၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် “ဖိနှိပ်တိုင်းသာ ပျောက်ကွယ်ရရင် တော်လှန်ရေးဟာ ဖြစ်မလာဘူး၊ ၇.၇.၆၂ မမေ့ကြနဲ့” စာသားပါဘန်နာအား ကိုင်စွဲကာ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

■ “ဆဲဗင်းဂျူလိုင် ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ” နှစ် ၆၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) ဝင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂများ နှင့် မဟာမိတ်အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း၍ “ဆဲဗင်းဂျူလိုင်စိတ်ဓာတ် ကိုင်စွဲ၊ တိုက်ပွဲအလီလီ ဆင်နွှဲ” စာသားပါဘန်နာဖြင့် ရန်ကုန်တွင် ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့၌ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

■ အရာတော်မြို့နယ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်)၊ အထကမလဲသာကျောင်းသားသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်)၊ အရာတော်မြို့နယ် လူထုသပိတ်ဦးဆောင်ကော်မတီ၊ မုံရွာပင်မသပိတ်တို့ စုပေါင်း၍ ဆဲဗင်းဂျူလိုင် ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ နှစ်(၆၀)ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် “၇.၇.၆၂ မမေ့ကြနဲ့” စာသားပါဘန်နာအား ကိုင်စွဲကာ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့၌ အရာတော်မြို့နယ်တွင် စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှု ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

■ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) နှင့် North Dagon Oppressed People’s Strike Colition (NDOPSC) တို့ပူးပေါင်း၍ ဆဲဗင်းဂျူလိုင်ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံကြီး နှစ်(၆၀)ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် “ဆဲဗင်းဇူလိုင်စိတ်ဓာတ် ကိုင်စွဲတိုက်ပွဲဝင်ကြ၊ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ရရာနည်းနဲ့ အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းကြ” စာသားပါဘန်နာအားကိုင်စွဲ၍ ရန်ကုန်မြို့၌ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

ဆဲဗင်းဂျူလိုင်စိတ်ဓာတ်ကိုင်စွဲ
တိုက်ပွဲအလီလီ ဆင်နွှဲ

■ ဆဲဗင်းဂျူလိုင်ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ နှစ် (၆၀)ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ယင်းမာပင်မြို့နယ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) က “ဆဲဗင်းဂျူလိုင်စိတ်ဓာတ် ကိုင်စွဲ၊ တိုက်ပွဲအလီလီ ဆင်နွှဲ” စာသားပါဘန်နာဖြင့် ယင်းမာပင်မြို့နယ်ပြည်သူပိုင်လမ်းမများပေါ်၌ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။။

7th JULY စိတ်ဓာတ်ကိုင်စွဲ
တိုက်ပွဲအလီလီဆင်နွှဲ

■ ဇူလိုင် ၇ ရက်နေ့ မနက်ခင်းတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ တာမွေ ဗညားဒလလမ်းမထက်၌ တာမွေရဲစခန်းသို့ မျက်နှာမူကာ ဆဲဗင်းဂျူလိုင် နှစ်(၆၀)ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် “ဆဲဗင်းဂျူလိုင် စိတ်ဓာတ်ကိုင်စွဲ၊ တိုက်ပွဲအလီလီ ဆင်နွှဲ” ဟူသော စာသားပါဘန်နာကို ကိုင်စွဲ၍ ပြည်သူလူထုအား တပ်လှန့်နိုးဆော်ရင်း စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို General Strike Committees (GSC) အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သော မြို့နယ်သပိတ်ကော်မတီများနှင့် ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်မှ ပူးပေါင်းပြုလုပ်ခဲ့သည်။

7th JULY စိတ်ဓာတ်လက်စွဲသုံး
ကမ္ဘာ့သစ်အတွက် ဒို့အတူရုန်း
#7762 မမေ့ကြ

■ ရန်ကုန်မြို့ လှိုင်မြို့နယ် သုခမှတ်တိုင်အနီးတွင် ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်က ဆဲဗင်းဂျူလိုင် နှစ်(၆၀)ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် “၇July စိတ်ဓာတ် လက်စွဲသုံး၊ ကမ္ဘာသစ်အတွက် ဒို့အတူရုန်း၊ ၇၇၆၂ မမေ့ကြနဲ့” စာသားပါဘန်နာဖြင့် စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းလှုပ်ရှားမှု ပြုလုပ်နေစဉ်တွင် ဖက်ဆစ်တပ်က ဗုံးနှင့်ပစ်၍ အိမ်စီးကား Toyota Belta အဖြူ ကားနံပါတ် YGN/၇J-၅၀၅၀ ဖြင့်ဝင်တိုက်ကာ ဖြိုခွဲခဲ့သည်။

■ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) နှင့် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာလူငယ်ကဗျာဆရာများသမဂ္ဂ (ဗလကသ) တို့ပူးပေါင်း၍ ဆဲဗင်းဂျူလိုင်အရေးတော်ပုံ နှစ် (၆၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် စစ်ကိုင်းဒေသ၌ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် “ဆဲဗင်းဇူလိုင်စိတ်ဓာတ် ကိုင်စွဲတိုက်ပွဲဝင်ကြ၊ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ရရာနည်းနဲ့ အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းကြ” စာသားပါဘန်နာအား ကိုင်စွဲကာ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ဂျူလိုင်စိတ်ဓာတ်
စွဲကိုင်တိုက်ပွဲဝင်
ကြ

■ "ဆဲဗင်းဂျူလိုင်စိတ်ဓာတ် ကိုင်စွဲတိုက်ပွဲဝင်ကြ" စာသားပါဘန်နာဖြင့် ရွှေပြည်သာမြို့နယ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်)၊ အထကဖ‌ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်)၊ အောင်သုခကိုယ်ပိုင်ကျောင်းသားသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်)၊ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်သပိတ်ကော်မတီ တို့ ပူးပေါင်း၍ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်တွင် ယနေ့ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့၌ ဆဲဗင်းဂျူလိုင်ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ နှစ်(၆၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ် စစ်အာဏာရှင်စနစ် တိုက်ဖျက်ရေးလှုပ်ရှားမှု ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

■ ဖက်ဆစ်တပ်၏ အကြမ်းဖက်ဖိနှိပ်မှုကို ခံနေရသော လက်ပံတောင်းတောင်ဒေသရှိ ကျေးရွာတရွာတွင် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) နှင့် ဒေသခံပြည်သူလူထု ပူးပေါင်း၍ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ်ကို ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့၌ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

■ ငါတို့ကျောင်းသား ငါတို့ပြန်ပေး" ဟု ကြွေးကြော်ကာ ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်ဝင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂများက ဦးဆောင်၍ မဟာမိတ်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရန်ကုန်တွင် ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့၌ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှု ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

သွေးစည်းညီညွတ် တော်လှန်ကြ
ဘုံရန်သူကို ချေမှုန်းကြ

■ အရာတော်မြို့နယ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) နှင့် ကျေးရွာပြည်သူများ၊ ဒေသခံကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပါဝင်သော အရာတော်မြို့နယ် လူထုသပိတ်စစ်ကြောင်းသည် ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် "သွေးစည်းညီညွတ် တော်လှန်ကြ၊ ဘုံရန်သူကို ချေမှုန်းကြ" စာသားပါဘန်နာအား ကိုင်ဆောင်ပြီး စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ်ကို အရာတော်မြို့နယ်၌ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

■ (၇၅) နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်၌ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) ဝင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂများနှင့် မဟာမိတ် အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း၍ "လူမျိုးကြီးဝါဒ တိုက်ဖျက်ကြ၊ အာဇာနည်ဟာ ကိုးဦးမက" စာသားပါဘန်နာအား ကိုင်စွဲကာ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

General Strike Committee - GSC

foodpanda အလုပ်သမားသပိတ်ကို ထောက်ခံဝန်းရံကြပါရန် ပြည်သူလူထုထံသို့ တိုက်တွန်းလွှာ

(၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့)

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့ မှစတင်ခဲ့သည့် foodpanda ပို့ဆောင်ရေး အလုပ်သမားများ၏ ဒုတိယအကြိမ် အလုပ်မဆင်း သပိတ်တိုက်ပွဲသည် ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် တလတင်းတင်း ပြည့်မြောက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ပို့ဆောင်ရေးအလုပ်သမားများ၏ အင်တာဗျူးများ၊ မီဒီယာဖော်ပြချက်များမှ တဆင့်သိရှိရသည့် အချက်အလက်များ အရ foodpanda ကုမ္ပဏီ၏ အလုပ်သမားအခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ၊ လုပ်အားခ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုများသည် အလုပ်မဆင်းသပိတ်တိုက်ပွဲ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခြေခံအကြောင်းများဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့နားလည်မိပါသည်။

လက်ရှိဖောက်ပြန်ယုတ်မာသည့် အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ လက်အောက်တွင် အလုပ်သမားထု၏ အခွင့်အရေးများ၊ ရပိုင်ခွင့်များအား ဥပဒေအရ ရရှိနိုင်ရန် လုံးဝမဖြစ်နိုင်သည့် အခြေအနေအောက်တွင် ကုမ္ပဏီတာဝန်ရှိသူများဘက်မှလည်း အလုပ်သမားတို့၏ တရားသောတောင်းဆိုချက်များကို မျက်ကွယ်ပြုကာ ဦးဆောင်သူများအား အလုပ်ဖြုတ်ခြင်း၊ ဝန်ထမ်းအသစ်များ ခန့်အပ်ခြင်း စသည့်တုံ့ပြန်မှုများကိုသာ လုပ်ဆောင်နေကြောင်းကိုလည်း သိရှိရပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ foodpanda ကုမ္ပဏီ၏ တာဝန်ယူမှုကင်းမဲ့သော လုပ်ရပ်များကြောင့် လက်ရှိတွင် foodpanda ပို့ဆောင်ရေး အလုပ်သမားများသည် ‘စားသုံးသူ လုံးဝမရှိရေး လှုပ်ရှားမှု’ (Zero Customer Campaign) ဖြင့် သပိတ်တောင်းဆိုချက်များရရှိရန် ဆက်လက် တိုက်ပွဲဝင်လျက် ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးသည် လူထု၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာပြီး ယနေ့အထိလည်း လူထု၏ ပံ့ပိုးစောင့်ရှောက်မှုဖြင့် ခိုင်မာအားကောင်းခဲ့သော တော်လှန်ရေးတခုဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ စစ်အာဏာရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေး အထွေထွေသပိတ်ကော်မတီ အနေဖြင့် ခံယူပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ foodpanda ပို့ဆောင်ရေး အလုပ်သမားများ၏ အလုပ်မဆင်း သပိတ်တိုက်ပွဲ အောင်မြင်ရေးအတွက် အောက်ပါအချက်များအား ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ပူးပေါင်းပါဝင်ပေးကြပါရန် ပြည်သူလူထုအား တိုက်တွန်းပန်ကြားအပ်ပါသည်။

- နေ့စဉ်အစားအသောက်များ မှာယူစားသုံးရာတွင် foodpanda ဝန်ဆောင်မှုအား လုံးဝ အသုံးမပြုရန်
- foodpanda Application အား မိမိတို့ Mobile Device များမှ အပြီးဖယ်ရှားရန်

သွေးစည်းညီညွတ်မှုဖြင့်
စစ်အာဏာရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေး အထွေထွေသပိတ်ကော်မတီ - GSC

ဝမ်းပါကြွပါခင်ဗျား

ပြာပြာသလဲက ပျာပျာသလဲမဟုတ်တော့
မရိုးမရွနဲ့ ဆင်ဆာဖြတ်ဖို့ပဲ ကျန်နေပါသလား
လူကြီးမင်းများခင်ဗျား

ဒီလိုနဲ့ ပျာပျာသလဲ ရောက်မလာပါ
ပြာပြာသလဲပဲ ရောက်လာပါတယ်
ဘာကွာသလဲဆို
ပြာမှာ အလောင်းပါတယ်
ဘုရားအလောင်း မင်းအလောင်း
ဝန်ကြီးအလောင်း အမတ်အလောင်း
သူတို့ဟာ အလောင်းတွေလား
အလောင်းတွေဟာ သေသူတွေလား
သေသူတွေဟာ ရင်ခွဲရုံမှာလား
(ရင်ကိုခွဲပြီးရုံတော့ရော ဘာများရပါသလဲ ပါးနုဝါ)

ရင်ခွဲရုံရောက်ရင် သေသူပဲလား
ရင်ခွဲရုံထဲရောက်ပြီးမှ မသေသူလည်း
ဝမ်းနည်းလို့ မကောင်းတော့
ဝမ်းသာဖို့သာ
ဝမ်းများများပါရမှာပေါ့
သူတို့အစာတွေက ငါတို့ဝမ်းထဲမှာမလား။

ဝမ်းမပါဘဲ ဆက်စားကြရင်တော့
လှူတာအကုန်စားတဲ့ ပုဏ္ဏားလို
ပုံနားရလိမ့်မှာပဲ။

ပြာပြာသလဲ ရောက်လာပေမယ့်
ပျာပျာသလဲ ပြန်သွားရင်တော့
ပြာနဲ့သလဲပဲ ကျန်ပါလိမ့်မယ်ခင်ဗျား။

■ **ကောင်းဇီ**

မြေနုသားတို့ စွတ်စိုချိန်

ကြယ်ရောင်တွေ ဖြာကျနေရဲ့။ မိုးတစွတ်စွတ် ညနေခင်းတွေ …။ ရှိခနဲ .. လေသံတွေမဆုံးခင်..။ အိပ်ယာတွေ
ဖြန့်,.. မီးရောင်က အိပ်ယာစွန်းဆီကျလို့ …။
ဖယောင်းတိုင်မီးကို မှိတ်..။ ကြယ်ရောင်တွေ တလက်လက်ထလို့ …။
မိုးဦးစ သစ်ရွက်တို့ စွတ်စိုကျတော့.. ဌက်များး တစစီပြန့်ကျဲ…။ တောင်တန်းတို့ အလင်းပျောက်တွေ တဖွဲ့ဖွဲ့ ..
ခြေသံတွေကြား…။
အဖြူရောင်ဟာ ထိရှလွယ်တော့ ကျောပိုးအိတ်က အလံဟာ တလွင့်လွင့် …
တောင်တန်းတို့ တိတ်ဆိတ်နေကြ မနက်ခင်းဟာ မှိုင်းညို့ တေးသံတွေကြား မြေနုသားတို့ စွတ်စိုနေရဲ့ …။

■ **ဂမ်းမောင်**

အညှိအနှိုင်းလုပ် Peace လိုင်းထုတ်

■ မောင်ပေသီး

မကြာသေးမီရက်များအတွင်းက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို မူလထားရှိရာနေရာကနေ နေပြည်တော်အကျဉ်းထောင်တွင်းက သီးသန့်နေရာတခုကို ရွှေ့ပြောင်းလိုက်တယ်လို့ မောင်ပေသီးသိရတယ်ခင်ဗျ။ ခုတော့တကယ်ရွှေ့လိုက်ပြီပေါ့လေ။ ယခင်စစ်အာဏာရှင်များ လက်ထက်တော်တုန်းကလည်း ဒေါ်စုကို အင်းစိန်ထောင်ရွှေ့တော့မယ်၊ ထောင်ထဲမှာအဆောင်သစ်တောင် ဆောက်လို့ပြီးနေပြီ၊ ရွှေ့လိုက်ပြီ စသဖြင့် သတင်းတွေအမျိုးမျိုးထွက်ပေါ်ခဲ့ဖူးပေမယ့် တကယ်မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။

ခုတော့ ဘာမဆို လုပ်ရဲသူကြီး လက်ထဲမယ် တကယ်ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။ အမေစုချစ်သူများလည်း သည်းသည်းလှုပ်လှုပ် ဖြစ်ခဲ့ကြပြီပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုတော့ ရှိတယ် ခင်ဗျ။ ဇူလိုင် ၁ ရက်နေ့က ပြုလုပ်တဲ့ နစက သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကြီးမှာ ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မင်းထွန်းက နိုင်ငံရေးမှာ မဖြစ်နိုင်တာမရှိပါဘူး၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ စေ့စပ်ဆွေးနွေးတာ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ကျနော်တို့ မပြောနိုင်ပါဘူးလို့ AFP ရဲ့ အမေးကို ဖြေကြား ပြောဆိုသွားပါပဗျာ။ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူကြီး ပြောတတ်လိုက်ပုံများ အငြင်းနှစ်ခုဆင့် ဖြေပစ်လိုက်တာ၊ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူးတဲ့။ ဒါကိုနောက်တနည်း ပြောကြည့်ရရင် ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ပြောနိုင်တယ်ပေါ့နော်။

အိမ်နီးချင်းနဂါးပြည်ကြီးက နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးကလည်း ဗမာပြည်ရောက်သခိုက် ခပ်မိုက်မိုက် အကြံတွေပေးခဲ့ပုံကလည်း ဤဂလို။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနဲ့ ဥပဒေမူဘောင်တွေအောက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံက နိုင်ငံရေး ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး စဥ်ဆက်မပြတ် တွန်းအားပေးဖော်ဆောင်ဖို့ နဂါးပြည်နဲ့ အာဆီယံ ပူးတွဲလုပ်ဆောင်ဖို့ မျှော်လင့်သတဲ့။ မြန်မာနိုင်ငံက အဖွဲ့အားလုံး ဆင်ခြင်တုံတရားကို အခြေခံတဲ့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုတွေလုပ်ဖို့နဲ့ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းရေး အထမြောက်အောင်လုပ်ဖို့ နဂါးပြည်က မျှော်လင့်သတဲ့။

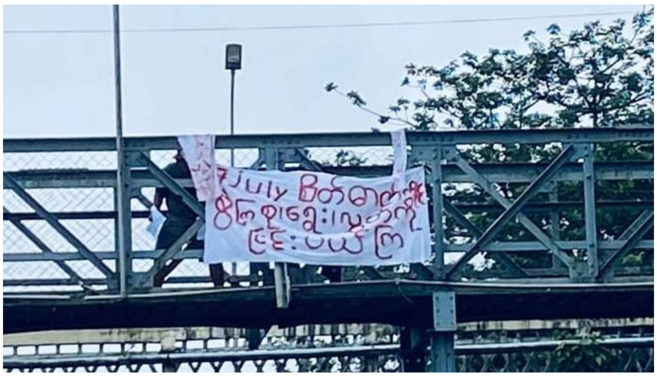

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနဲ့ ဥပဒေမူဘောင်တွေ အောက်မှာဆိုပဲ။ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုတော့ ၂၀၀၈ ပေါ့နော့၊ ဥပဒေမူဘောင်တွေဆိုတာက တပ်ချုပ်ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးမူ (၆) ချက်တို့ ဘာတို့ပေါ့နော့။ အဲဒါတွေအောက်က နိုင်ငံရေး ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို ဝိုင်းပြီးတွန်းအားပေးရမတဲ့။ အဖွဲ့တွေအားလုံးကလည်း ဆင်ခြင်တုံတရား အဖြည့်ခံကြရဦးမယ်လည်း ဆိုပြန်တယ်။

ဗမာပြည်သူတရပ်လုံးက ဆင်ခြင်တုံတရားမြင့်မားလွန်းလို့မှ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုတာကြီးကို တညီတညွတ်တည်း ဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့ပြီးပြီလေ။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ကြီးတွေကလည်း ကာချုပ်ရဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးမူ (၆) ချက်တို့ ဘာတို့ကို မြောင်းထဲမက ပင်လယ်ထဲ ပစ်ချလိုက်ကြ ပြီးပြီလေ။ နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်ဖို့ ပေးတဲ့ အကြံမှန်သမျှ ဗမာပြည်သူတွေက လက်ခံကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလှောင်အိမ်ထဲမနေချင်လို့ အတင်းရုန်းကန် ထိုးထွက်နေတာကို ဒီအထဲပဲပြန်နေဖို့ စေ့စပ်ဆွေးနွေးကြပါဆိုတော့ တရားကျကျပေတော့။

အဲဒီလောက်စစ်ကြီးစိုးမှုအပြည့်ယူထားတဲ့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံကိုတောင် ဗိုလ်မင်းအောင်လှိုင်က အားမရအလိုမပြည့်လို့ ၂၀၂၁ အာဏာသိမ်းမှုပေါ်ပေါက်လာတာမို့လား။ စစ်တပ်ဆိုတာ ရလေ လိုလေ ဟိုတစ္ဆေပဲ၊ ၂၀၀၈ က အိတ်နည်းနည်းသေးတယ်ထင်ရင် ဒီထက်ပိုကြီးမယ့် ၂၀၂၃ တို့၊ ၂၀၂၄ တို့ စတဲ့အိတ်တွေ လဲဖို့ပြင်တော့မှာ။ ဒီလိုပါ၊ အခု အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်နဲ့ ဗမာပြည်က နိုင်ငံရေးပါဝင်သူတွေ တွေ့တဲ့ပွဲမှာ စစ်ကြံ့ဖွံ့တ် ဗိုလ်သန်းဌေးတို့ ရခိုင်ဦးဆောင် ဒေါက်တာအေးမောင်တို့က စကားဦးသမ်းနေကြပြီလေ။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်တရပ် ပေါ်ပေါက်ဖို့လိုအပ်နေပြီတဲ့။ မောင်ပေသီးဆိုလိုတဲ့ အိတ်ကြီးကြီးဆိုတာ သူတို့ပြောတဲ့ဖွဲ့စည်းပုံသစ်ကို ဆိုလိုတာပါ။ ၂၀၂၃ ရွေးကောက်ပွဲ ဟန်ပုံမမြင်ရင်တော့ တပ်မတော်ကြီးဟာ ဗမာနိုင်ငံရေးအီလစ်တွေနဲ့ အညှိအနှိုင်းလုပ် Peace လိုင်းထုတ်ပြီး ဖွဲ့စည်းပုံသစ်ဆီ ချီတက်နိုင်ခြေတော့ ရှိတယ်ခင်ဗျ။

မောင်ပေသီးကတော့ ဗကသသပိတ်ကျောင်းသားတွေ ချိတ်ဆွဲခဲ့တဲ့ ဘန်နာတခုပေါ်က စာသားကိုပဲ မျက်လုံးထဲ စွဲစွဲမြင်ယောင်နေမိပါတော့တယ်ခင်ဗျာ။

ဆဲဗင်းဂျူလိုင်စိတ်ဓာတ်စွဲကိုင်ကြ
စု ရွေး လွှတ်ကို ငြင်းပယ်ကြ တဲ့။ ■

ချစ်ရပါသော ရဲဘော်

သို့မဟုတ်

ထွန်းလင်းနေမယ့် ကြယ်နီတပွင့်

■ **ဝေယံ**

အဲဒီ့နေ့က ဒီဇင်ဘာ (၁၀) ရက် လူ့အခွင့်အရေးနေ့။ တော်လှန်ရေးအင်အားစုတချို့ရဲ့ တပ်လှန့်သံနဲ့အတူ ပြည်သူလူထုတရပ်လုံး Silent Strike ကို ဆင်နွှဲနေပြီး ရန်ကုန်မြို့ကြီး တခုလုံး တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေတဲ့နေ့။ ကျနော်နဲ့ တက္ကစီသမားဦးလေးကြီးတို့ မြို့ အခြေအနေကို စပ်စုရင်း၊ မှတ်တမ်းယူရင်း ကားပတ်မောင်းခဲ့တဲ့ နေ့ပေါ့။

အဲဒီအချိန်မှာ အွန်လိုင်းပေါ်ကနေ စာတစောင်ဝင် လာခဲ့တယ်။ “ညီလေး ဘာလုပ်နေလဲ၊ အစ်ကို ပျင်းတယ်ကွာ။” ကိုညီမင်းသူဆီက စာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစာကို ရတာနဲ့တပြိုင်နက် ကျွန်တော်နဲ့ ကားသမားဦးလေးကြီးလည်း ကိုညီမင်းသူရှိရာ နေရာကို ဦးတည်မောင်းနှင်ခဲ့ပါတော့တယ်။

ကိုညီမင်းသူနေတဲ့နေရာကို ရောက်တာနဲ့ သူ့ကို ကားပေါ်တင်ပြီး ကျွန်တော်နေတဲ့ နေရာကို တခါတည်း ခေါ်လာလိုက်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဗကသရဲဘော်တွေ ခေတ္တပုန်းခိုနေထိုင်တဲ့ မရမ်းကုန်း မြို့နယ်ထဲက ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်လေးကို ကိုညီမင်းသူ စတင်ရောက်ရှိခဲ့တာပေါ့။ နောက်ပိုင်း အဲဒီရပ်ကွက်လေးမှာ မမျှော်လင့်ထားခဲ့တဲ့ အပြောင်းအလဲတွေ ဆိုက်ရောက်လာမှာကိုတော့ ဘယ်သူမှ မရိပ်မိခဲ့ကြဘူး။

ကိုညီမင်းသူဟာ အဲဒီအချိန်မှာ အခြေခံပညာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူပါ။ အရပ်မတိုမရှည်နဲ့ ခန္ဓာကိုယ်က ခပ်တောင့်တောင့် အနေအထားရှိတယ်။ ဆံပင်ကတော့ ခပ်တိုတိုပုံစံပဲ။ အဝတ်အစားကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဝတ်ဆင်တတ်ပြီး အသန့်ကြိုက်တတ်သူ။ အသန့် ဘယ်လိုပဲကြိုက်ခဲ့ကြိုက်ခဲ့ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ရဲဘော်တွေနဲ့ တသားတည်း အဝတ်ခပ်နွမ်းနွမ်းတွေကိုသာ ဝတ်ဆင်ခဲ့သူပါ။

အမှတ်တရများစွာ

ဒီလိုနဲ့ ကိုညီမင်းသူနဲ့ ဗကသရဲဘော်တွေ အိမ်လေးစုငှားပြီး စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့ လူထုစည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းတွေကို အဲဒီဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်လေးကို အခြေတည်ပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါတယ်။

၂၀၂၁၊ ဖေဖော်ဝါရီလက ဆူးလေမှာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေး တရားဟောနေတဲ့ ကိုညီမင်းသူ ■ ဓာတ်ပုံ - ABFSU

ပြောက်ကျားသပိတ်တွေ၊ နိုင်ငံရေးစာစောင် ဖြန့်ဝေတာတွေနဲ့ ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့ ပြည်သူတွေနဲ့ CDM ဝန်ထမ်းတွေကို ကူညီတာတွေ စတဲ့အလုပ်တွေကိုလုပ်ရင်း အချိန်တွေဟာ တရွေ့ရွေ့ ကုန်ဆုံးလာတယ်။

ကိုညီမင်းသူဟာ အလုပ်လုပ်စရာရှိရင် ကိုယ့်ကိုကိုယ် ဂရုမစိုက်ဘဲ အပင်ပန်းခံ လုပ်တတ်သူပါ။ တရက်မှာတော့ ကိုညီမင်းသူ အလုပ်ဖိအားတွေများပြီး မူးလဲတော့ ရဲဘော်တွေကပဲ ထမ်းပိုးပြီး ဆေးခန်းကို ပို့ခဲ့ရဖူးပါတယ်။ ပြောက်ကျားသပိတ်တွေ လုပ်ပြီဆိုရင်လည်း ဘယ်နေရာကနေ ဝင်ပါရဝင်ပါရ စိတ်အားထက်သန်စွာ ပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ သပိတ်တခုမှာဆိုရင် ကိုညီမင်းသူက စိတ်အားထက်သန်လွန်းလို့ ဖိနပ်တောင်မစီးနိုင်ဘဲ ဝင်ပေါင်းခဲ့တာမျိုးတွေ ရှိတယ်။ သပိတ်ရှိပြီဆိုရင်လည်း မနက်စောစော မနိုးမှာစိုးလို့ တညလုံး မအိပ်ဘဲ ထိုင်စောင့်ခဲ့တာမျိုးတွေ၊ မနက်စာစားမယ့် ပိုက်ဆံတွေကို ကားခမရှိတဲ့ရဲဘော်တွေကို ပေးပြီး အနစ်နာခံခဲ့တာမျိုးတွေအပြင် သပိတ်ရဲ့နောက်ဆုံးမှာနေပြီး အနောက်ကနေ စစ်ကားများ ဝင်လာလေမလားဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ရဲဘော်တွေကို အနောက်ကနေ စောင့်ရှောက်ပေးနေခဲ့တာမျိုးတွေတောင် ရှိခဲ့တယ်။

တခါက ဆိုက်ကားသမား ဦးလေးကြီးတွေကို အိုးဝေစာစောင်ဝေရင်း သူတို့နဲ့ နိုင်ငံရေးစကားဝိုင်းဖွဲ့ ဖြစ်သွားတာမျိုးတွေအထိ စည်းရုံးရေးအပိုင်းမှာလည်း တော်လွန်းတယ်။

တချို့ရက်တွေ အလှူငွေမလုံလောက်လို့ ရဲဘော်တွေ လုံလုံလောက်လောက် စားဖို့မရှိတဲ့အခါ ကိုညီမင်းသူတယောက် မသိမသာ အိမ်ပေါ်ကနေ ဆင်းသွားပြီး တနေရာရာမှာ ဆေးလိပ်လေးထိုင်ဖွာရင်း ညစာမစားဘဲ ဖြေသိမ့်ခဲ့တာမျိုးတွေကိုလည်း အမှတ်ရမိပါတယ်။

ဖမ်းဆီးခံရတဲ့ သတင်းတွေကြားလို့ ရဲဘော်တွေ စိတ်ဓာတ်ကျနေရင်လည်း တော်လှန်ရေးသီချင်းတွေကို အာပေါင်အာရင်းသန်သန် သီဆိုပြီး အားပေးတတ်တဲ့ အစ်ကိုလို မိဘလို ရဲဘော်တဦးပါ။ “ကျောင်းသားထုတေးသံ”၊ “အင်တာနေရှင်နယ်”၊ “ဖက်ဆစ်တပ်တွေ ရှုံးတော့မှာ” စတဲ့ သီချင်းတွေကို ဂစ်တာတီးရင်းဆိုပြီး ခွန်အားတွေ အပြန်အလှန်မျှဝေကျော်ဖြတ်ရင်း နေ့ရက်များစွာ ကုန်ဆုံးခဲ့ကြပါတယ်။

ကိုညီမင်းသူက အနုပညာမှာ ပါရမီရှိတယ်။ သီချင်းဆိုကောင်း၊ ဂစ်တာအတီးကောင်းသလို ကဗျာတွေ ခံစားရွတ်ဆိုတဲ့နေရာမှာလည်း အတော်အတန်ကောင်းတယ်။ အားတဲ့အချိန်တိုင်း သီချင်းဆိုပြ၊ ဂစ်တာတီးပြ၊ ကဗျာရွတ်ပြပြီး ညီငယ်၊ ညီမငယ်တွေကို အားပေးလေ့ရှိတယ်။

> “
> ငါတို့က ဘာသာမတူပေမယ့် ယုံကြည်ရာတော့တူကြတယ်။ ဗကသခွပ်ဒေါင်းကို ချစ်မြတ်နိုးတယ်။ . . .
>
> ကိုညီမင်းသူ

သူဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုးကွယ်ရာ မတူပေမယ့် ယုံကြည်ချက်ခြင်းတော့ တူတယ် မဟုတ်လား။ ဒါနဲ့ တရက်မှာ ကိုညီမင်းသူနဲ့ ကျွန်တော် ၂ ယောက်သား အိမ်ရဲ့ခေါင်းရင်းဖက်မှာ ဗကသအလံတော်ကြီး ချိတ်ခဲ့ပါရော။ “ငါတို့က ဘာသာမတူပေမယ့် ယုံကြည်ရာတော့ တူကြတယ်။ ဗကသခွပ်ဒေါင်းကို ချစ်မြတ်နိုးတယ်။ အဖွဲ့ချုပ်ကို ယုံကြည်တယ်။ ဒါကြောင့် ငါတို့ ခေါင်းချရာ အရပ်က ဗကသအောင်လံတော် ရှိရာအရပ်ပဲ ဖြစ်ရမယ်။” အဲ့လိုကြွေးကြော်ခဲ့ရင်း ကိုးကွယ်ယုံကြည်ရာ မတူတဲ့ ညီအစ်ကို ၂ ယောက် ဗကသအောင်လံတော် ရှိရာဖက်ကိုပဲ ခေါင်းရင်းလို့ သတ်မှတ်ပြီး အိပ်ခဲ့ကြတယ်။

စစ်အာဏာသိမ်းမှု တနှစ်ပြည့်ပြီ

ကိုညီမင်းသူက ပြည်သူတွေကို ချစ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ ပြည်သူတွေကြားထဲ နီးနီးကပ်ကပ်နေရင်း စစ်တပ်အာဏာသိမ်းတာ တနှစ်ပြည့်တဲ့နေ့ကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ တနှစ်ပြည့်တဲ့နေ့မရောက်ခင် ညကပေါ့။ ကိုညီမင်းသူအပါအဝင် ရဲဘော်တွေ တယောက်မှအိပ်မပျော်ခဲ့ကြဘူး။ မနက်ဖြန်ဆို အာဏာသိမ်းတာ တနှစ်ပြည့်ပြီဆိုတဲ့ အသိကြီးကြောင့် ထင်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ စကားတွေပြောကြရင်း ဆုံးဖြတ်ချက်တခု ချလိုက်ကြတယ်။ တနှစ်ပြည့်တဲ့နေ့မှာ သပိတ်တိုက်ပွဲတခု ဖော်ဆောင်ကြမယ်ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်။

ဒီလိုနဲ့ ညတွင်းချင်း ပြင်ဆင်စရာရှိတာပြင်ဆင်ပြီး မနက်အတွက် အားတင်းခဲ့ကြတာပေါ့။ အဲ့ညက ဘန်နာဆွဲဖို့ တိုင်ပင်ကြတဲ့အခါမှာ စာသားကို “ဗမာပြည်သစ်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ကြ” ဆိုတဲ့ ကြွေးကြော်သံရွေးဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီကြွေးကြော်သံကို အဆိုတင်သွင်းတာ ကျွန်တော်ဖြစ်ပြီး ထောက်ခံပေးသူကတော့ ကိုညီမင်းသူပါ။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရွေးထားတဲ့ ကြွေးကြော်သံနဲ့ အာဏာသိမ်းတာ တနှစ်ပြည့်တဲ့မနက်မှာ သပိတ်ထွက်ခဲ့ကြတယ်။

ကိုညီမင်းသူ ရွေးတဲ့ ကြွေးကြော်သံတွေက ရင်ထဲစွဲကျန်ခဲ့တာ များတယ်။ အရင်ပြောက်ကျား သပိတ်တွေမှာလည်း ဖက်ဆစ်တပ်ရဲ့ မတရားအကျဉ်းချခံထားရတဲ့ ဗကသများအဖွဲ့ချုပ် ဒုဥက္ကဋ္ဌ ကိုဝေယံဖြိုးမိုးကြွေးကြော်ခဲ့တဲ့ “တိုက်ပွဲရှိရင် အောင်ပွဲရှိတယ်” ဆိုတဲ့ ကြွေးကြော်သံကို အသုံးပြုဖို့ သူပဲ စတင်ခဲ့တာ။ ဒီလိုနဲ့ အာဏာသိမ်းပြီး တနှစ်အကြာ မနက်မှာ ပြောက်ကျားသပိတ် ဆင်နွှဲရင်း အတူကျော်ဖြတ်ခဲ့ကြတာပေါ့။

ကြမ္မာဆိုးငင်တဲ့ နေ့ရက်များ

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁ ရက်နေ့က ကျောက်တံတား မြို့နယ်မှာ ပြောက်ကျားသပိတ်တခုကို လူအင်အားလေးဆယ်ခန့်လောက်နဲ့ ဖော်ဆောင်ခဲ့တယ်။ အားရဖို့ကောင်းသလို လိုအပ်ချက်အများတွေလည်း ပါခဲ့တယ်။ သပိတ်ခွဲအပြီး သိပ်မကြာခင် SB Ba Nyunt ဆိုတဲ့ စစ်တပ်ထောက်ခံသူ တယ်လီဂရမ်ချန်နယ် တခုကနေ ပြောက်ကျားသပိတ်မှာ သုံးခဲ့တဲ့ကားနံပါတ်နဲ့ ဓာတ်ပုံတက်လာခဲ့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ကားကိုခဏဖျောက်ထားပြီး လူစုခွဲနေခဲ့ကြတယ်။ သံယောဇဉ်တွေနဲ့ တက်ကြွတဲ့စိတ်တွေကြောင့်ပဲ သုံးရက်လောက်အကြာမှာ ခွဲမနေနိုင်တော့ဘဲ လူပြန်စုခဲ့ကြတယ်။ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄ ရက်နေ့ ညမှာ ကျွန်တော့်ဆီ တော်လှန်ရေးအင်အားစုတခုရဲ့ ပျောက်ကြားသပိတ်အတွက် ဖိတ်ခေါ်မှုတခု ဝင်လာခဲ့တယ်။ ညတွင်းချင်း စီစဉ်ရတာရယ် သတိပေါ့လျော့မှုကြောင့် နံပါတ်ပေါက်ပြီးသား ကားကိုပဲ ပြန်သုံးခဲ့ကြတယ်။

အဲ့ဒီအမှားကြောင့်ပဲ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၅ ရက်နေ့ သပိတ်အပြီး ညနေမှာ ရန်သူက ကျွန်တော်တို့ ပုန်းခိုရာနေရာကို ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ကြီး ရောက်လာခဲ့တာပေါ့။ အဲ့ဒီနေ့ညနေမှာ ကျနော်က ကိစ္စတခုရှိလို့ အပြင်ထွက်ရင်း အပြင်မရောက်ခင် လမ်းခုလတ်မှာ ရန်သူ့တပ်သားတွေနဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့ကြပါရောလား။ ရန်သူသတိမထားမိအောင် လူအုပ်ကြားထဲတိုးဝင်ရင်း သူတို့နဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပြေးထွက်သွားပြီး လုံခြုံရာနေရာတခုမှာ ပုန်းနေခဲ့မိတယ်။ မကြာပါဘူး၊ သေနတ်သံတွေ တဒိုင်းဒိုင်းကြားလိုက်ရတယ်။ ကျွန်တော့်အထင် အချက်နှစ်ဆယ်လောက် ရှိမယ်။ ဒီလိုနဲ့ သုံးနာရီလောက် ပုန်းခိုပြီး ပြန်ထွက်လာခဲ့ချိန်မှာ သတင်းဆိုးတခုက ကျနော့်ကို စောင့်ကြိုနေခဲ့တယ်။

ည ၈ နာရီလောက် ပုန်းခိုရာနေရာကနေ လုံခြုံရာနေရာကို ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ပြီးချိန်မှာ ကြားလိုက်ရတဲ့ သတင်းက ဗကသရဲဘော် ခုနှစ်ဦး ဖမ်းဆီးခံရပြီး ကိုညီမင်းသူ ကျဆုံးသွားတယ် ဆိုတဲ့သတင်းပါပဲ။ ကျနော် ဆောက်တည်ရာမရဖြစ်သွားခဲ့ပြီး ကြားကြားချင်းမှာပဲ မျက်ရည်တွေကျလာပြီး အဲ့ဒီညက တညလုံးငိုနေမိရင်း အိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်။ နောက်ညတွေမှာလည်း အမှတ်တရတွေက အိပ်မက်ဆိုးတွေအဖြစ်နဲ့ ဆက်တိုက်ဆိုသလို ခြောက်လှန့်နေခဲ့တယ်။

အဲဒီနေ့မှာ စစ်တပ်က ဝင်ပစ်တော့ အိမ်ထဲမှာ ကိုညီမင်းသူအပါအဝင် ရဲဘော်သုံးယောက် ရှိနေခဲ့တယ်။ နံရံကို ကျော်ပြီး ပြေးဖို့လုပ်ကြပေမယ့် အရှေ့ရဲဘော်ကို ဦးစားပေးခဲ့ရလို့ ကိုညီမင်းသူမှာ အချိန်မမီတော့ဘဲ စစ်တပ်ရဲ့ ပစ်ခတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရပါတယ်။ ပထမ တချက်က ကိုညီမင်းသူရဲ့ ရင်ညွန့်ကို ထိသွားပြီး လဲကျသွားခဲ့တယ်။ လဲကျနေရာက ပြန်အထမှာ စစ်သားတယောက်က နဖူးကို ပစ်ခတ်လိုက်တာကြောင့် နေရာမှာပဲ ကျဆုံးခဲ့ရပါတယ်။ သူ ဦးစားပေး ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ ရဲဘော်က လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီး ကျန်ရဲဘော်တဦးကတော့ ဖမ်းဆီးခြင်းခံခဲ့ရပါတယ်။

ရဲဘော်ညီမင်းသူဟာ ကျဆုံးချိန်မှာ အသက် (၁၈) နှစ်သာရှိသေးပြီး သူချစ်တဲ့ ဗကသအလံလွှင့်ထူထားရာ အိမ်နဲ့ သူချစ်တဲ့ ပြည်သူများရှိရာ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်အတွင်းက ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်လေးမှာပဲ ဂုဏ်ရည်ပြောင်စွာ ကျဆုံးခဲ့ပါတယ်။ ဖက်ဆစ်စစ်တပ်ဟာ ဗကသရဲဘော် ကိုညီမင်းသူရဲ့ ရုပ်အလောင်းကိုတောင် ပြန်မပေးဘဲ တိတ်တဆိတ် ဖျောက်ဖျက်ပစ်ခဲ့ပါတယ်။

ကိုညီမင်းသူတယောက် ဖက်ဆစ်စစ်တပ်ရဲ့ ရက်စက်မှုကြောင့် ဂုဏ်ရောင်ထွန်းပြောင်စွာ ကျဆုံးသွားခဲ့ပေမယ့် သူချစ်မြတ်နိုးတဲ့ ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်နဲ့ သူ့ကိုချစ်မြတ်နိုးတဲ့ ဗကသရဲဘော်တွေကတော့ ယနေ့ထိတိုင် ဗမာပြည်အနှံ့အပြားက မြို့ပြ၊ ကျေးလက်တွေရဲ့ လမ်းမကြီးတွေပေါ်မှာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေကို အရှိန်အဟုန်နဲ့ ပြုလုပ်နေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကိုသာ ကိုညီမင်းသူတယောက် ငြိမ်အေးရာအရပ်ကနေ ကြားသိမြင်တွေ့ခွင့်ရခဲ့ရင် ဗကသရဲဘော်တွေကိုဂုဏ်ယူအားပေးနေလိမ့်အုံးမယ်ထင်ပါတယ်။■

ကိုညီမင်းသူ ကျဆုံးပြီး ၁ လအကြာ ၂၀၂၂၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့မှာ ပြုလုပ်တဲ့ ယင်းမာပင်-ဆားလင်းကြီး သပိတ် ■ ဓာတ်ပုံ - ABFSU

ကျောင်းမတက် ကျောင်းတက် ဘက်နှစ်ဖက်

■ ဝေစည်

၂၀၂၂ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲမှာ အမှတ်အများဆုံးနဲ့ အောင်မြင်ခဲ့တဲ့ ကျောင်းသားကျောင်းသူ ၃၃ ဦးကို ထိုင်းနဲ့ စင်္ကာပူသို့ စကစ က လေ့လာရေးခရီး ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ပါတယ်။ (ဒီသတင်းကို စကစ သတင်းစာတွေက အတွင်းသတင်းအဖြစ် ဖော်ပြခဲ့ပြီး Daily Eleven သတင်းစာကတော့ မျက်နှာဖုံးသတင်းအဖြစ် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားစွာ ဖော်ပြခဲ့တာကို သတိပြုမိပါတယ်။)

၂၀၂၂ ခုနှစ် တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ ဖြေဆိုသူ နည်းပါးခဲ့ပြီး အဲ့ဒီနှစ်အတွင်း ကျောင်းတက်သူလည်း အလွန်နည်းပါးခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းသူကျောင်းသား နည်းပါးရုံတင်မက ကျောင်းဆရာ ဆရာမတွေပါ ရှားပါးခဲ့တာပါ။ အဲ့ဒီကြားထဲက ထူးထူးချွန်ချွန် အောင်မြင်လာတယ်ဆိုတဲ့ ၃၃ ယောက်ကို စစ်ကောင်စီက နိုင်ငံတကာလေ့လာရေးခရီး ပို့ဆောင်ပေးခဲ့တာပါ။ ငါတို့လူတွေထဲက အချွန်ဆုံး အမွန်ဆုံး ၃၃ ယောက်အတွက် ဂုဏ်ပြုခရီးစဉ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့လေ။

၂၀၂၂-၂၃ စာသင်နှစ်မှာတော့ ကျောင်းတက်သူတွေအရင်ထက်စာရင် အတော်များလာတယ်လို့ ပြောရမှာပါ။ မနှစ်ကအရှိန် လျော့ကျလာတာကတကြောင်း၊ ကိုဗစ် ၁၉ သက်သာလာတာကလည်းတကြောင်း ကြောင့်လို့ ထင်ပါတယ်။ ကျောင်းဆရာ ဆရာမတွေလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။

စကစ ကလည်း ကျောင်းမတက်သူ ဒို့ရန်သူ၊ ကျောင်းတက်သူ ငါတို့လူ လို့ သဘောထားပါတယ်။ ဒီသဘောထားကြောင့်လည်း ကျောင်းသားတွေ ကျောင်းမတက် တက်အောင် လှုံ့ဆော်ခဲ့ပါတယ်။ CDM ဆရာဆရာမတွေကိုလည်း နှိပ်ကွပ်အရေးယူတာတွေအပြင် လုပ်ငန်းခွင်ပြန်ဝင်ရင် အရေးမယူဘူးဆိုပြီး ပြန်လမ်း

၂၀၂၂ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့က စစ်ကောင်စီရဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေကို စစ်တွေမြို့က ကျောင်းတခုမှာ တွေ့ရစဉ် ■ ဓာတ်ပုံ - AFP

ဖွင့်ပေးတာတွေ လုပ်လာပါတယ်။ တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲကိုတောင် စနစ်ဟောင်းနောက်ဆုံးနှစ်ဆိုပြီး ကျတဲ့သူတွေ မဖြေတဲ့သူတွေအတွက် တနှစ်တိုးပေးလိုက်ပါသေးတယ်။

စကစ စိတ်ထဲမယ် ကျောင်းပြန်လာသူ ဆရာ ဆရာမ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ အားလုံးဟာ သူတို့အပေါ် နှစ်ထောင်းအားရ ထောက်ခံကြသူတွေလို့ အပိုင်ယူဆထားကြပုံပါပဲ။ ဒါပေမယ့် တဖက်မှာလည်း ကိုယ်ကလွဲ အရိပ်တောင် မယုံရဲတဲ့ စစ်အာဏာရှင်တွေမို့ CDM ကနေ အလုပ်ပြန်ဝင်လာတဲ့ ဆရာ ဆရာမတွေကို မပြတ်စောင့်ကြည့်ဖို့ ညွှန်ကြားတာတွေ ရှိလာပါတယ်။ (ဆရာ ဆရာမတွေကိုမှ မဟုတ်ပါဘူး၊ CDM ကနေ အလုပ်ပြန်ဝင်လာတဲ့ ဝန်ထမ်းတိုင်းကိုလည်း ဒီသဘောပဲ ထားပါတယ်။) နောင်မှာ ကျောင်းတက်နေတဲ့ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ အားလုံးကိုလည်း ဒီအတိုင်း ပြုကျင့်သွားမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ (နဝတ၊ နအဖခေတ် ထောင်လိုကျောင်းတွေကို အမှတ်ရကြအုံးမယ်ထင်ပါတယ်။)

၂၀၂၁ ဇွန်လပိုင်းက စစ်ကောင်စီရဲ့
လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေကို ရန်ကုန်မြို့က
ကျောင်းတခုအနီးမှာတွေ့ရစဉ် ■ ဓာတ်ပုံ - AFP

မနှစ်တုန်းက လှည်းကူးမြို့နယ် ပညာရေးမှူးရုံးက ကွန်ပျူတာကိုင်ဝန်ထမ်းတယောက်ကို စကစ က ဖမ်းဆီးအရေးယူခဲ့ပါတယ်။ PDF တွေဆီ သတင်းပေးမှုလို့ အကြမ်းဖျင်းနားလည်ရပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ကျောင်းတက်နေရင်း အရေးယူခံရတဲ့ ဆရာ ဆရာမတွေလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ ဘာကိုဖော်ပြသလဲဆိုရင် ရန်သူ့ဌာနဆိုင်ရာအတွင်း ထိုးဖောက်စိမ့်ဝင်ပြီး ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေအတွက် အလုပ်လုပ်ပေးနေသူတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို အထင်အရှားပြလိုက်တာပါပဲ။ (အရင်စကားနဲ့ဆို “ယူဂျီ”၊ ခေတ်စကားနဲ့ဆို “ဖရဲသီး”ပေါ့) ရှစ်လေးလုံးအလွန် ကာလတွေမှာ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနထဲ စိမ့်ဝင်နေတဲ့ ယူဂျီတွေ များလွန်းလို့ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ခင်ညွန့်ကိုယ်တိုင် ဝန်ကြီးဌာနမှာ မိန့်ခွန်းခြွေကြိမ်းမောင်းစည်းရုံးတာတွေ လုပ်ခဲ့ရဖူးပါတယ်။

၂၀၂၂ ကျောင်းဖွင့်ချိန်လောက်ကစလို့ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေဘက်က ပုဂ္ဂိုလ်အချို့က ကျောင်းပြန်တက်သူတွေကို Facebook ပေါ်တင် အရှက်ခွဲတာတွေ၊ သစ္စာဖောက်စွပ်စွဲတာတွေ လုပ်လာကြတာ သတိထားမိပါတယ်။ ကျောင်းတက်သူ ဆရာ ဆရာမတွေရော ကျောင်းသား ကျောင်းသူတွေပါ ကိုယ်စီ ကိုယ်စီ အကြောင်းကိုယ်စီ ရှိကြပါလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးအောင်ဖို့ ဘယ်လောက်ကြာမယ်ဆိုတာ မမှန်းဆနိုင်တာကစ လို့ပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ သေချာတာတခုကတော့ ကျောင်းပြန်တက်သူအားလုံးဟာ စကစ (ဝါ) စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို အကြွင်းမဲ့ထောက်ခံသူတွေ လုံးဝ (လုံးဝ) မဟုတ်ကြပါဘူး။ ယူဂျီတွေ ဖရဲသီးတွေလည်း များစွာရှိနေမှာ သေချာပါတယ်။ (ရှေ့က သာဓကတွေလည်း ရှိခဲ့ပါပြီ) ကျောင်းသား ကျောင်းသူတွေဟာလည်း အခွင့်သာတဲ့အခါ ခွပ်ဒေါင်းသွေးကို ပြကြအုံးမှာပါ။ (စစ်အာဏာရှင်စနစ်အောက်က ကျောင်းတွေမှာပဲ ခွပ်ဒေါင်းသွေးကိုပြကြ၊ သမဂ္ဂတွေဖွဲ့ကြနဲ့ ဒီမိုကရေစီအရွေ့ကို ရွှေ့ခဲ့ကြတယ် မဟုတ်ပါလား။)

ခုချိန်ခါမှာတော့ စည်းရုံးရေးဟာ အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တာမို့ အလွယ်တကူ သစ္စာဖောက်တံဆိပ် မကပ်ဘဲ နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် သုခမိန်လို စဉ်းစားကြနိုင်စေဖို့ လေးလေးနက်နက် တင်ပြလိုက်ရပါတယ်ခင်ဗျာ။ ■

ပြည်သူလူထုရဲ့ မျှော်မှန်းချက်နဲ့ တော်လှန်ရေးရဲ့ အလားအလာ

■ အိုက်နီ(ဖြူး)

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မေလ ၉ ရက်

ပြည်သူလူထုရဲ့ မျှော်မှန်းချက်နဲ့ တော်လှန်ရေးရဲ့ အလားအလာဆိုတဲ့နေရာမှာ ပြည်သူလူထုရဲ့ မျှော်မှန်းချက်ဆိုရင် ပြည်သူလူထုဆိုတာကို ဖွင့်ဆိုဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ပြည်သူလူထုဆိုတာကို ယေဘုယျဆန်ဆန် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုနေရုံနဲ့ မလုံလောက်ဘူးလို့ ကျနော်ယူဆပါတယ်။ ပြည်သူလူထုဆိုတာ ဘာလဲ။ ဘယ်သူတွေကို ပြောတာလဲ။

ပြည်သူလူထုအကြောင်း ပြောမယ်ဆိုရင် လူသားတို့ရဲ့ အစကို ထည့်သွင်းဆွေးနွေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ လူသားရဲ့မူလအစမှာ လူသားနဲ့ သားရဲတိရစ္ဆာန် ကုန်းမြေ ရေပြင် ကောင်းကင်ဆိုတာပဲရှိနေပြီး အုပ်စိုးသူလည်း မရှိသလို အုပ်ချုပ်ခံလည်းရှိမနေပါဘူး။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုဘာသာတရားတွေလည်း ရှိမနေသေးပါဘူး။ လူသားတွေရဲ့ ဘဝအစက စီးပွားရေး တိုက်ပွဲပဲရှိပါတယ်။ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲဆိုတာ ရှိမနေသေးပါဘူး။

စီးပွားရေးတိုက်ပွဲဆိုတာ အသက်ရှင်သန်ရေးအတွက် အစာရေဆာရှာဖွေရတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံရေးအဘိဓမ္မာပညာရှင်တွေက လူသားတွေက တိုက်ပွဲသုံးခုကို ဖြတ်သန်းရမှာလို့ ပြောကြားခဲ့ကြတာပါ။ အဲ့တိုက်ပွဲ ၃ ခုက ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုက်ပွဲ၊ သိပ္ပံပညာစမ်းသပ်မှုတိုက်ပွဲ၊ လူတန်းစားတိုက်ပွဲဖြစ်ပါ

တယ်။

ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုက်ပွဲဆိုတာက အသက်ရှင်သန်ရေးအတွက် အစားအစာရှာဖွေရတယ်။ သစ်ဥ သစ်ဖု၊ သားစိမ်းငါးစိမ်းတွေ ရှာဖွေ စားသောက်ရတယ်။ ပိုယဉ်ကျေးလာတဲ့အခါ ချက်ပြုတ်စားသောက်ရတယ်။ အဝတ်အစားဝတ်ဆင်ဖို့ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ အရေခွံတွေ ခြုံဝတ်လာရတယ်။ အိုးခွက်တွေတီထွင်လာတယ်။ စိုက်ပျိုးရေး အတတ်ပညာတွေ၊ အဝတ်အစား ရက်လုပ် တီထွင်လာရတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် အဆောက်အဦတွေ ဆောက်လုပ်တတ်လာတဲ့အထိပါ။ ကျောက်လက်နက် ကြေးပုဆိန် ရက်ကန်း ဗိသုကာ စတာတွေ တဘ်ထွင်လာတဲ့အထိပါ။ လူသားတွေက အသက်ရှင်သန်ရေးအတွက် တီထွင် ဆန်းသစ်လာခဲ့ကြရတယ် နောက်လည်း တီထွင်ဆန်းသစ်နေဦးမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမရှိဘဲ လူသားမျိုးနွယ်ကြီး မရှင်သန်နိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ လွယ်လင့်တကူ ရရှိခဲ့တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုက်ပွဲအတွင်းမှာ အစာရေစာ သားငါး ရှာရင်း ဘယ်လောက်တောင် အသက်စွန့်လိုက်ရသလဲ၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ ရန်မူမှုကြောင့် ဘယ်လောက်တောင် အသက်ပေးလိုက်ရသလဲ မရေမတွက်နိုင်ပါဘူး။ လူသားရဲ့ သမိုင်းအစကို တိုက်ပွဲကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့တိုက်ပွဲထဲကနေပဲ မြို့ပြနိုင်ငံတွေအဆင့် အစိုးရမင်းတွေအဆင့်ထိ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားလာတာဖြစ်ပါတယ်။

ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုက်ပွဲကတဆင့် ယဉ်ကျေးလာတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အတတ်ပညာတွေ စမ်းသပ်တီထွင်လာရတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကြေးပုဆိန်နေရာမှာ မြေတူးစက်တွေ ဓားတွေနေရာမှာ ယမ်းမှုန့်သုံးပြီး ပစ်ခတ်ရတဲ့ သေနတ်တွေ၊ တောမီးနေရာမှာ လျှပ်စစ်တွေ အစားထိုးတဲ့အထိပါပဲ။ အနုမြူ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အစရှိသည်ကို စမ်းသပ်ခဲ့ကြတာဟာ သိပ္ပံပညာ စမ်းသပ်မှုတိုက်ပွဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုက်ပွဲလိုပဲ လွယ်လွယ်ရခဲ့တာမဟုတ်ပဲ အသက်ပေါင်းများစွာ ပေးဆပ်ပြီးမှ တိုက်ပွဲဆင်ပြီးမှ ရရှိလာတာဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ ပြောရရင် အနုမြူစမ်းသပ်ရင်း အနုမြူအိုးပေါက်ကွဲလို့ ဘယ်လောက်ထိ အသက်ပေးလိုက်ရသလဲ၊ ဓာတုဗေဒစမ်းသပ်မှုကြောင့် ဓာတ်ခွဲခန်းပေါက်ကွဲပြီး အသက်တွေ ပေးခဲ့ရတာ မရေမတွက်နိုင်အောင်ပါပဲ။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုက်ပွဲရော နည်းပညာစမ်းသပ်မှုတိုက်ပွဲတွေက လူသားတွေရဲ့သမိုင်း၊ ပြည်သူလူထုရဲ့ သမိုင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အုပ်စိုးသူလူတန်းစားက ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုက်ပွဲနဲ့ နည်းပညာစမ်းသပ်မှုတိုက်ပွဲတို့ရဲ့ အောင်သီးအောင်ပွင့်ကို လက်ဝါးကြီးအုပ်လိုမှုကြောင့် အုပ်စိုးသူနဲ့ အုပ်စိုးခံကြားက တိုက်ပွဲဖြစ်ပေါ်လာရတာပါ။ ဆိုလိုတာက ပြည်သူလူထုရဲ့ ဘဝတွေ အသက် သွေးချွေးပေးဆပ်မှုကြောင့် ရရှိလာတဲ့ အကျိုးရလာဒ်တွေကို လက်တဆုပ်စာ အုပ်စိုးသူ လူတန်းစားက ချယ်လှယ်မှုကြောင့် အများတကာ့ အများစုပြည်သူလူထုနဲ့ တိုက်ပွဲဖြစ်ပေါ်လာရတာပါ။ ဒါကို လူတန်းစားတိုက်ပွဲလို့ ကျနော်တို့ သတ်မှတ်ရမှာပါ။

ဒီကနေ့ ကျနော်တို့နိုင်ငံမှာ ပြည်သူလူထုရဲ့ အသက်စည်းစိမ် သယံဇာတတွေကို လက်ဝါးကြီးအုပ်စီးလိုမှုကနေ စစ်အာဏာသိမ်းမှု ပေါ်လာရတာဖြစ်တယ်။ ပြည်သူလူထုကလည်း ရရာလက်နက်စွဲကိုင်ပြီး တော်လှန် တိုက်ပွဲဝင်နေရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတန်းစားတိုက်ပွဲဆိုတာ မတရားဖိနှိပ်အုပ်စိုးနေတဲ့ အာဏာရှင်အစိုးရတွေ ခုခံတွန်းလှန်နေတဲ့ ပြည်သူလူထုကြားထဲက တိုက်ပွဲပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပြည်သူလူထုလို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမယ်ဆိုရင် လူဖြစ်တာနဲ့ ပြည်သူပါလို့ ကျနော်တို့ သတ်မှတ်လို့မရပါဘူး။ ပြည်သူလူထုတွေကို သွေးစုပ်ခြယ်လှယ်နေတဲ့ စစ်မိစ္ဆာတွေ၊ စစ်ကောင်စီကို အထောက်အပံ့ပေးနေတဲ့ ခရိုနီ စီးပွားရေးသမားတွေကို ကျနော်တို့က ပြည်သူပါလို့ မသတ်မှတ်နိုင်ပါဘူး။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် စစ်ကောင်စီကို အလုပ်အကျွေး ပြုနေတဲ့ လူမှန်သမျှကို ကျနော်တို့ပြည်သူလို့ သတ်မှတ်လို့မရပါဘူး။ အဖိနှိပ်ခံနေရတဲ့ သွေးစုပ်ခြယ်လှယ်ခံနေရတဲ့ ပြည်သူတွေကို ကျနော်တို့ရဲ့ ပြည်သူအစစ်အမှန်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဖိနှိပ် သွေးစုပ်ခံနေရတဲ့ ပြည်သူ

တောင်တန်း ပြည်မ ညီညွတ်ကြသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့က ရန်ကုန်မှာပြုလုပ်တဲ့ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုတခု

■ ဓာတ်ပုံ - GSC

တွေရဲ့ မျှော်လင့်ချက်ကသာ ပြည်သူလူထုအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုနေမှာပါ။

ပြည်သူတွေရဲ့ မျှော်လင့်ချက် က တန်းတူမှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ သာတူညီမျှမှုတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အာဏာရှင်စနစ်ဆိုးကို ဘယ်တုန်းကမှ ပြည်သူလူထုက လက်သင့်မခံခဲ့ပါဘူး။ ပြည်သူလူထုရဲ့ သမိုင်းမှာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို မျိုးဆက်နဲ့ချီပြီး ဆန့်ကျင်ခဲ့တဲ့ သမိုင်းပါ။ ဒါဟာ လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူလူထုရဲ့ သမိုင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူလူထုရဲ့ မျှော်လင့်ချက် ငြိမ်းချမ်းမှုကို မြတ်နိုးတယ်၊ တန်းတူမှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ သာတူညီမျှမှု ကို ခေတ်တိုင်း စနစ်တိုင်းမှာ လိုးလားတောင့်တခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက အစားအစာ သေကြေရမှာ ဆေးမကုနိုင်လို့ အသက်ပေးလိုက်ရမှာ၊ မိမိတို့မျိုးဆက်သစ်တွေကို ပညာသင်ကြားခွင့်ရဖို့ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြနေရမှာတွေကို ပြည်သူလူထုက မလိုချင်ပါဘူး။ စစ်အာဏာရှင်လက်အောက်မှာ ဒါတွေက တကယ်ဖြစ်လာမှာဖြစ်တာကြောင့် ပြည်သူလူထုက စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေးမှာ မျိုးဆက်နဲ့ချီပြီး ဆန့်ကျင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူလူထုရဲ့ မျှော်လင့်ချက် ဘာလဲဆိုတာကို တလုံးတည်း ပြောပါဆိုရင် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အကုန်အစင် ဖျက်သိမ်းနိုင်ရေးနဲ့ စစ်မှန်ပြီး တန်းတူတဲ့ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံသစ် ထူထောင်ရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအပိုင်းဖြစ်တဲ့ တော်လှန်ရေး အလားအလာအကြောင်းကို ကျနော်ဆက်လက်ပြီး ဆွေးနွေးမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ တော်လှန်ရေးမှာ အင်အားစုကြီး ၃ စုရှိနေပါတယ်။ ပြည်သူလူထုကို ဖိနှိပ်အုပ်စိုးနေတဲ့ ရန်သူ စစ်အုပ်စု၊ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရနဲ့ ဒီမိုကရေစီအင်အား၊ ပြီးတော့ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေး အင်အားစု။ ဒီ ၃ အုပ်စုထဲမှာ စစ်အုပ်စုက ဘုံရန်သူလူတန်းစား ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၊ ဒီမိုကရေစီအင်အားစု၊ တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအင်အားစု တို့က မလွဲမသေ ပူးပေါင်းကြရမှာဖြစ်တယ်။ ဒါမှ ရန်သူလူတန်းစား စစ်အုပ်စုကို အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘယ်လိုပူးပေါင်းကြမလဲ။ ဒီမေးခွန်းက အင်မတန်အရေးပါပါတယ်။ တော်ရိရော်ရိ ပူးပေါင်းလို့တော့ မဖြစ်တန်ရာဘူး။ တန်းတူရေးအခြေခံကနေပဲ ပူးပေါင်းရမှာဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေးသဘောတူညီချက်တွေကို အခိုင်အမာ ချုပ်ဆိုပြီး ပင်လုံစာချုပ်ကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးသဘောတူညီမှုကနေပဲ ပူပေါင်းလို့ရမှာပါ။ ဒီသဘောတူညီချက်ကို နိုင်ငံကြီးသားပီသစွာ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရကနေ ကတိတည်ဖို့လိုသလို တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအင်အားစုကလည်း လိုက်ပါဖို့လိုပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသဘောတူညီချက်မရှိဘဲ ခိုင်မာတဲ့ ပူးပေါင်းမှုမျိုးရရှိလာမှာမဟုတ်ပါဘူး။

ဒီနေရာ မပြောမပြီးတဲ့ကိစ္စရပ်က လူမျိုးကြီး

ဝါဒ၊ ဘာသာကြီးဝါဒနဲ့ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့အမျိုးသားရေး အမြင် ကိစ္စပါ။ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့အမျိုးသားရေးဝါဒကို လူမျိုးကြီးဝါဒက မွေးထုတ်ပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်က ဗမာလူမျိုးကြီးဝါဒကို ကျင့်သုံးတာ ဖြစ်လို့ လူမျိုးကြီးဝါဒကနေ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို မွေးထုတ်ပေးတာပါ။ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဖခင်မိခင်ရင်းဖြစ်တဲ့ ဖက်ဆစ်စနစ်ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ အတိတ်က ဂျာမဏီပဲကြည့်ကြည့် အီတလီပဲကြည့်ကြည့် ဂျပန်ကြည့်ကြည့် လူမျိုးကြီးဝါဒက ပေါ်ထွက်လာတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူမျိုးကြီးဝါဒ အခြေခံကနေ ပေါင်းစည်းဖို့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျနော် တို့ အစိုးရဖြစ်တဲ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအနေနဲ့ သတိချပ်စေချင်ပါတယ်။

တိုင်းရင်းသားတွေအနေနဲ့ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ အမျိုးသားရေးအမြင်ကို ပယ်ဖျောက်ပစ်ရပါမယ်။ ပြည်နယ်လွတ်မြောက်ရေးက အဖြေမဟုတ်ပါဘူး။ ပြည်ထောင်စု တတိုင်းပြည်လုံး မလွတ်မြောက်ဘဲ ပြည်နယ်တွေ မလွတ်မြောက်နိုင်ပါဘူး။ ယာယီလွတ်မြောက်တာမျိုး ဖြစ်နိုင်ပေမယ့် ရန်သူစစ်အုပ်စု အင်အားကြီးထွားလာတဲ့အခါ ချေမှုန်းခံရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

လူမျိုးပေါင်းစုံ ဘာသာပေါင်းစုံ ချစ်ကြည်ရေးကပဲ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော်တို့ရဲ့ ပူးပေါင်းမှုကို ရန်သူစစ်အုပ်စုက မဖြစ် ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ နှောက်ယှက်သွေးခွဲနေသလို ကျနော်တို့ကလည်း မဖြစ်ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ အောင်မြင်အောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမှာပါ။ ဒါမှသာ လက်တွေ့မှာ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ကို အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းနိုင်ပြီး နိုင်ငံသစ်ထူထောင်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ကျနော်တို့ သတိချပ်ရမှာက နိုင်ငံရေးအချောင်သမား ကြားပွဲစားတွေကိုပါ။ ရွှေပြည်အေး တရားဟောပြီး အဖျက်အမှောင့်လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်နိုင်တာဖြစ်လို့ ရန်သူလူတန်းစားနဲ့ တတန်းစားတည်း ထည့်သွင်းထားသင့်ပါတယ်။ တော်လှန်ရေးကို ချိန်နဲ့အောင် ရန်သူလူတန်းစား မလုပ်နိုင်ပေမယ့် ကြားပွဲစား နိုင်ငံရေးအချောင်သမားတွေက လုပ်နိုင်ပါတယ်။ တိုင်းရင်းသား အင်အားစုနဲ့ NUG ကြား သွေးထိုးမှုတွေကို လုပ်နိုင်တာကို ကျနော်တို့ သတိကြီးကြီးထားရမှာပါ။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအနေနဲ့ နိုင်ငံရေးသဘောတူညီမှုကို အမြန်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ပြီး တော်လှန်ရေးဒီရေမြင့်သစ်ကို တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေနဲ့ ချီတက်ဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။

အမျိုးသားတပ်ပေါင်းစုဖွဲ့စည်းရေးကနေ တော်လှန်ရေးအဆင့်တနေရာကို မြှင့်တင်နိုင်မှာပါ။ ဆိုလိုတာက ဖဆပလ ကဲ့သို့ တပ်ပေါင်းစု မျိုးပါ။ နိုင်ငံရေးအရ တန်းတူမှုရှိပြီး အာမခံချက်ရှိတဲ့ တပ်ပေါင်းစု တည်ဆောက်ဖို့လည်း အထူးမေတ္တာရပ်ခံလိုပါတယ်။ အဲ့လိုမှ ကျနော်တို့ မဆောင်ရွက်နိုင်ရင် ရှေ့လာမယ့်အလားအလာက အင်မတန်မှ ရင်လေးစရာကောင်းပါတယ်။

ဒီတော်လှန်ရေးဘယ်တော့ ပြီးမလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်း ပြည်သူလူထုကြား အမြဲမေးခွန်းထုတ်ခံနေရပါတယ်။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအနေနဲ့ အခြေခံဒေသ လွတ်မြောက်နယ်မြေမထူထောင်နိုင်ရင် အနိုင်ရဖို့ပြောရခက်ပါလိမ့်မယ်။ ကျနော်တို့ ရေရှည်ချီတက်ရမှာပါ။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်မပြုတ်မချင်း တော်လှန်ရမှာပါ။ ဇွဲနဘဲရှိကြဖို့လည်းလိုပါတယ်။

ရန်သူလူတန်းစား လည်း သူအကြပ်အတည်းနဲ့ သူ ကျနော်တို့လည်း ကိုယ့်အကြပ်အတည်းနဲ့ ကိုယ်ပါ။ လက်တွေ့အလားအလာပြောပါဆိုရင် တလုံးထဲပြောရရင် ကျနော်တို့က ကျနော်ကြားက အကြပ်အတည်းကို ဖြေရှင်းနိုင်ရင် ကျနော်တို့အောင်ပွဲခံမယ်။ မဖြေရှင်းနိုင်ဘဲ ရန်သူလူတန်းစား က သူအကြပ်အတည်းကို သူဖြေရှင်းနိုင်ရင် ရန်သူလူတန်းစား က အသာစီးရသွားမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။

ကျနော် မှတ်သားဖူးတဲ့ စကားနဲ့ပဲ အနှစ်ချုပ်ချင်ပါတယ်။ အမေရိကန်ရဲ့ အချိန်တိကျမှု၊ ဆိုဗီယက်ရဲ့ ဇွဲနဘဲကြီးမှု၊ တရုတ်တပ်နီတော်ရဲ့ အောက်ခြေသိမ်းနိုင်မှုတွေကို လက်တွေ့ဘဝမှာ ပေါင်းစပ်နိုင်ရင် အမျိုးသားတပ်ပေါင်းစုနဲ့ အောင်ပွဲခံကြရမှာ မလွဲကေန်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။ ■

မြေအောက်လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများ (အပိုင်း ၁)

လျှို့ဝှက်ခြင်းရဲ့ အဓိကရည်မှန်းချက်ဟာ မိမိရဲ့သတင်း အချက်အလက်တွေ ရန်သူမရရှိအောင်ကာကွယ်ရေးနဲ့ ရန်သူကိုဖြုတ်ချဖို့ အင်အားတောင့်တင်းတဲ့ တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို ထူထောင်ရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

■ လေ့လာသူတဦး

၁။ SACP (South Africa Communist Party) တောင်အာဖရိက ကွန်မြူနစ်ပါတီဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ သက်တမ်းအလွန်ရှည်တဲ့ ကွန်မြူနစ်ပါတီတွေထဲမှာပါဝင်ပြီး ၁၉၂၁ ခုထူထောင်ချိန်ကစပြီး ရေတွက်ရင် အနှစ် ၁၀၀ ကျော်သွားပြီ။ စတင်တည်ထောင်တုံးက ကွန်မြူနစ်ပါတီ တောင်အာဖရိကလို့ နာမည်ပေးထားပြီး လူဖြူအလုပ်သမားတွေ ဆိုရှယ်လစ်တွေ၊ ဥရောပအလုပ်သမားတိုက်ပွဲတွေမှာ ပါဝင်ခဲ့သူတွေနဲ့ ၁၉၁၇ ရုရှားအောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးရဲ့ စေ့ဆော်မှုအောက်မှာ ဖွဲ့စည်းခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ စတင်ဖွဲ့စည်းတဲ့အထဲမှာ အုပ်စု ၅ စု ပါဝင်ပြီး ပါတီစည်းမျဉ်းဥပဒေနဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်တွေ ရေးဆွဲဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့သလို အဲဒီအချိန် သက်ရှိထင်ရှားရှိနေဆဲ လီနင်ရဲ့ဦးဆောင်မှုနဲ့ ထူထောင်ထားတဲ့ တတိယအင်တာနေရှင်နယ် တနည်းအားဖြင့် ကွန်မြူနစ်အင်တာနေရှင်နယ် (ကွန်မင်တန်) နဲ့ ချိတ်ဆက် လှုပ်ရှားနိုင်ခဲ့တယ်။

၁၉၂၁ နဲ့ ၁၉၄၉ အကြားမှာ တရားဝင်ပါတီအဖြစ် တောင်အာဖရိက အလုပ်သမားလူတန်းစားလှုပ်ရှားမှုကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ လှုပ်ရှားရင်း မူလက လူဖြူတွေသာပါဝင်တဲ့ ပါတီဟာ ကျယ်ပြန့်တဲ့ လူမည်းအလုပ်သမားတွေရဲ့ ပင်မပါတီကြီး တခုအဖြစ် တစတစ အင်အားကြီးထွား လာခဲ့တယ်။ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်တွေဟာ လူမည်းတွေမဲဆန္ဒပေးခွင့် အလုံးအရင်း ရရှိလာတဲ့အပေါ်ကနေ အထက်လွှတ်တော် အောက်လွှတ်တော် ဒေသန္တရလွှတ်တော်တွေနဲ့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေအဖြစ် အရွေးခံရသလို ပါတီရဲ့ အာဘော်ဖြစ်တဲ့ သတင်းစာ ၄ - ၅ စောင်ကိုလည်း ပုံမှန်ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလမှာတော့ လူမည်းအလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေ အရှိန်အဟုန် ကြီးမားလာသလို တောင်အာဖရိကကို လက်တဆုပ်စာလူဖြူတွေက လက်ဝါးကြီးအုပ် စိုးမိုးနေတာကို ဆန့်ကျင်တဲ့လှုပ်ရှားမှုတွေလည်း တဟုန်ထိုး ကြီးထွားလာတယ်။ ဒီအခါမှာ လူဖြူအစိုးရက မတရားသင်း ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီး

SOUTH AFRICAN
COMMUNIST
PARTY

AFRICAN COMMUNIST PARTY
ELELWA, AYINGACWASWA
UKO ELETHWA EMAKHAYA
WE FUTHI IPHINDAPHINDWE

ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ပိတ်ပင်ဖို့လုပ် လာတယ်။ ဒီဥပဒေကိုလဲ နောက်ပိုင်းမှာ ကွန်မြူနစ် တားဆီးချေမှုန်းရေးဥပဒေလို့ နာမည်ပြောင်းပေးခဲ့တယ်။ CPSA ဟာ ဒီဥပဒေအောက်မှာ တရားဝင်ရပ်တည်ခွင့်ရဖို့ ၁၉၅၀ မှာ ပါတီကို ဖျက်သိမ်းပေးခဲ့ပေမယ့် အရင်းရှင်လူဖြူအစိုးရကတော့ ရပ်တည်လို့မရအောင် နည်းဥပဒေမျိုးစုံထပ်မံထုတ်ပြန်ပြီး အရင်က CPSA မှာပါဖူးသူမှန်သမျှနိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးပိတ်ပင်တာ၊ စာရေးခွင့်ပိတ်ပင်တာတွေ လုပ်တဲ့အပြင် ဖမ်းဆီးထောင်ချတာတွေ လုပ်လာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကွန်မြူနစ်ပါတီဟာ မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုအဖြစ် ရောက်ရှိသွားပါတယ်။

၁၉၅၃ မှာတော့ မတရားသင်းအဖြစ် ရှောင်တိမ်းနေရတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေ စုစည်းပြီး ပါတီပြန်ထောင်ကြတယ်။ ပါတီနာမည်ကိုလည်း SACP လို့ ပြောင်းလဲလိုက်ကြတယ်။ ပါတီလမ်းစဉ်ကိုလည်း ပထမဆင့်နဲ့ ဒုတိယဆင့်လို့ခွဲထားပြီး ပထမဆင့်မှာ နိုင်ငံရေးလွတ်မြောက်မှုရရှိဖို့ အမျိုးသားရေးဝါဒအုပ်စုတွေနဲ့ အပြန်အလှန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ကျယ်ပြန့်တဲ့ မဟာမိတ်အဖွဲ့ကြီးတခု ထူထောင်ရေးဖြစ်ပြီး ဒုတိယဆင့်မှာတော့ ကွန်မြူနစ်ပါတီဦးဆောင်မှုနဲ့ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံအဖြစ် ထူထောင်ရေးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလမ်းစဉ်အရ အဲဒီကာလမှာ တိုင်းရင်းသားလူမည်းတွေ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ အာဖရိကအမျိုးသားကွန်ဂရက် ANC နဲ့ တခြားကွန်ဂရက် မဟာမိတ်အဖွဲ့ တွေနဲ့ ချိတ်ဆက်မိပြီး လှုပ်ရှားမှု ကျယ်ပြန့်လာတယ်။ ANC ထဲက လက်ယာအစွန်းရောက်တွေကတော့ ကွန်မြူနစ်နဲ့ လက်တွဲတာကို လက်မခံဘဲ နှုတ်ထွက်ကုန်ကြတယ်။ ၁၉၆၀ ခုမှာတော့ လူဖြူအစိုးရဟာ အဲဒီ ANC ကိုပါ မတရားသင်းကြေညာလိုက်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ANC နဲ့ SACP အကြား မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုက ပိုမိုခိုင်မာလာပြီး မြေအောက်ပါတီတွေအဖြစ် ပြည်တွင်း လျှို့ဝှက်လှုပ်ရှားမှုတွေ သာမကလက်နက်ကိုင်ပြောက်ကျားတပ်တွေ စတင်ထူထောင်လာကြတယ်။ သူတို့ဟာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေမှာ ခိုလှုံပြီး ပြည်တွင်းနဲ့ ဆက်သွယ် လှုပ်ရှားကြတယ်။ လန်ဒန်

တို့ ပဲရစ်တို့ မော်စကိုတို့မှာလည်း နယ်ခံ ကွန်မြူနစ်တွေ ဆိုရှယ်လစ်တွေ အလုပ်သမားတွေနဲ့ လက်တွဲပြီး ပြည်ပဆက်သွယ်ရေး ဌာနတွေကတဆင့် ဘဏ္ဍာရေး ရုပ်ဝတ္ထု နဲ့ တပ်သားသစ် သိမ်းသွင်းမှုတွေ ရရှိသလို ဝါဒဖြန့်ချိရေးတွေ စိတ်ဓာတ်ရေး အကူတွေ အများအပြားရအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီပါတီကြီး ၂ ခုဟာ လူဖြူအစိုးရရဲ့ အသားအရောင်ခွဲခြားမှု ဖိနှိပ်ရေး ပေါ်လစီတွေ လူဖြူလက်တဆုပ်စာရဲ့ စီးပွားရေးအခွင့်ထူးခံတဲ့ ပေါ်လစီတွေကို နည်းသဏ္ဍာန်မျိုးစုံနဲ့ ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသလို နိုင်ငံတကာနယ်ပယ်နဲ့ သံတမန်ရေးနယ်ပယ်တွေမှာလည်း တောင်အာဖရိက လူမျိုးခွဲခြားရေး လူဖြူအစိုးရကို စီးပွားရေးဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုတွေ လက်နက် ရောင်းချမှုပိတ်ဆို့မှုတွေကနေပြီး အိုလံပစ်အားကစားမှာ ပါဝင်ခွင့်မရအောင်အထိ လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဥရောပနိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် တောင်အာဖရိက အသားအရောင်ခွဲခြားရေး အစိုးရကို ဆန့်ကျင်တဲ့ လူထုဆန္ဒပြပွဲတွေမကြာခဏ ထွက်ပေါ်နေခဲ့တယ်။

၁၉၆၂ လူဦးရေအရ တောင်အာဖရိကမှာ လူဖြူဦးရေက ၃ သန်းဖြစ်ပြီး လူမည်းဦးရေက ၁၁ သန်းရှိတယ်။ ၁၉၈၅ မှာ လူဦးရေ ၂၇ သန်း ဖြစ်လာပြီး ၁၉၉၆ မှာ လူဦးရေ ၄၁ သန်း ဖြစ်လာတယ်။ လူဖြူလူမည်း အချိုးကတော့ လူဖြူ ၇.၈% ဖြစ်ပြီး လူမည်း ၈၀.၈% ရှိနေတုန်းပဲ။ တခြားလူဖြူမဟုတ်သူက ၈.၈% ဖြစ်ပြီး လူဖြူနဲ့ လူမည်းကပြားက ၂.၆% ရှိတယ်။ ၁၉၁၀ ခုမှာ ဗြိတိသျှအစိုးရက တောင်အာဖရိကကို လွတ်လပ်ရေး ပေးလိုက်ပေမယ့် နိုင်ငံအုပ်စိုးမှုကို လူဖြူများလက်ထဲမှာပဲ အပ်နှံခဲ့တယ်။ ပါလီမန်တွေ ဒေသန္တရ အစိုးရရွေးကောက်ပွဲတွေမှာလည်း လူဖြူတွေကိုပဲ မဲပေးခွင့်ပြုခဲ့တယ်။ မြေယာအားလုံးရဲ့ ၈၇% ကို လူဖြူတွေအတွက် သီးသန့်အဖြစ်ထားတယ်။ ရွှေတွင်းစိန်တွင်း ကျောက်မီးသွေးတွင်းတွေ၊ သတ္တုတွင်းတွေကို လူဖြူတွေကပဲ ပိုင်တယ်။ ဘဏ်တိုက်တွေ၊ ကုန်ချောထုတ်စက်ရုံတွေ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးတွေကလည်း လူဖြူတွေရဲ့ လက်ထဲမှာပဲရှိတယ်။ စိန်တွင်းတွေ ရွှေတွင်းတွေအတွက် ဘိုးဝါးစစ်ပွဲတွေ ဆင်နွှဲပြီး ရက်ရက်စက်စက် နယ်လုပ်တယ်။ ကမ္ဘာစစ်ပွဲကြီး ၂ ခုကြုံချိန်မှာတော့ တောင်အာဖရိကဟာ စက်မှုလုပ်ငန်းတွေ အကြီးအကျယ် ထွန်းကားနေပြီ။ သတ္တုလုပ်ငန်း၊ စက်မှုလုပ်ငန်းတွေဟာ ဘဏ္ဍာအရင်းနဲ့ ပူးပေါင်းသွားတယ်။ ဘဏ်တွေက အရေးပါတဲ့အခန်းရောက်လာတယ်။

လယ်ယာလုပ်ငန်းကလည်း စက်မှုလယ်ယာလုပ်ငန်းအဖြစ် ကူးပြောင်းသွားပြီး လူဖြူစက်မှုလယ်ယာတွေဆီ လယ်မဲ့ယာမဲ့လူမည်းတွေက အလုပ်သမားအဖြစ် ဝင်လုပ်ကြရပြီး လယ်ယာလုပ်သား သန်းနဲ့ချီ ရှိလာတယ်။ အဲဒီ လူမည်းလယ်ယာအလုပ်သမားတွေဟာ ကံထရိုက်ပုံစံနဲ့ ခိုင်းတာဖြစ်လို့ မဖြစ်စလောက် လုပ်ခလေးပဲ ရကြတယ်။ လူမည်းလယ်ယာအလုပ်သမားတယောက် တနှစ်လုပ်ခဟာ တောင်အာဖရိက ရန်းငွေ ၆၈ ရန်းပဲရှိပြီး လူဖြူလယ်ယာလုပ်သား တယောက်ကတော့ တနှစ် ရန်းငွေ ၁၀၅၀ ရှိတယ်။ အစားအစာ ပေးတယ် ဆိုပေမဲ့ မဖြစ်စလောက် စားစရာလေးပဲ ပေးတယ်တဲ့။ သတ္တုလုပ်ငန်းတွေမှာ အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပအရင်းရှင်တွေရဲ့ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံငွေတွေ လိမ့်ဝင်လာသလို လုပ်ခသက်သာတဲ့ အလုပ်သမားတွေနဲ့ အမြတ်တွေ အပုံအပင် ရနေကြတယ်။ တောင်အာဖရိက ရွှေတွင်းနဲ့ ကျောက်မီးသွေးတွင်းလုပ်ငန်းဟာ အသက်အန္တရာယ်ကြီးမားပြီး ခါးကျိုးမတတ် အလုပ်လုပ်ရတယ်။ ဒီသတ္တုလုပ်ငန်း ၂ ခုထဲ မှာ လူမည်း အလုပ်သမား ၄ သိန်းကျော်ရှိတယ်။ ရန်းငွေသန်း ၄၉၀ မြှုပ်နှံတဲ့ သတ္တုလုပ်ငန်းပေါင်းစုံမှာ အလုပ်သမား ၅ သိန်းကျော် ရှိနေတယ်။

သတ္တုကုမ္ပဏီကြီး ၇ ခုကလက်ဝါးကြီးအုပ်ထားတဲ့ တောင်အာဖရိကသတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းတွေကနေ အစုရှယ်ယာရှင်တွေကို နှစ်စဉ် ရန်းငွေ ၁၀၁ သန်းခွဲဝေပေးနေပေမဲ့ သတ္တုတွင်း အလုပ်သမားတယောက် နှစ်စဉ်လုပ်ခက ၁၄၄ ရန်းပဲ ရှိတယ်။ အဲသလို အမြတ်ရနေကြသူတွေထဲမှာ ဘဏ်လုပ်ငန်းတွေ ဘဏ္ဍာအရင်းရှင်တွေက အမြတ်ဆုံးလို့ ဆိုကြတယ်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံရေးနားလည်သူတွေက တောင်အာဖရိကဟာ ဗြိတိသျှလက်အောက်က နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်ရေးရတယ်ဆိုပေမဲ့ လူဖြူဖိနှိပ်ရေး

SACP ဟာ ၁၉၆၉ နောက်ပိုင်း ANC နဲ့ SACTU (တောင်အာဖရိက အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ ကွန်ဂရက်) တို့နဲ့ အလုပ်အတူတွဲလုပ်ရေး သဘောတူညီချက်တွေ အခိုင်အမာရရှိခဲ့

ကိုလိုနီလက်သစ်ဝါဒအောက်ကို ပြောင်းလဲ ရောက်ရှိသွားတယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ ၁၉၄၈ နောက်ပိုင်း လူဖြူတွေရဲ့ အာဏာရအမျိုးသားပါတီ Nationalist Party အစိုးရကနေ အသားအရောင်ခွဲခြားရေးပေါ်လစီကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကျင့်သုံးလာချိန်မှာတော့ အဲဒီအစိုးရကို နာဇီလက်သစ်ပါတီအစိုးရလို့ ခေါ်ကြတယ်။ အဲဒီနာဇီလက်သစ်တွေဟာ ဂျာမနီက ဂက်စတာပိုစစ်ပုလိပ်တွေ ထက်ဆိုးတဲ့ ရက်စက်တဲ့ နည်းပေါင်းစုံသုံးပြီး တောင်အာဖရိကက တိုးတက်တဲ့ အင်အားစုတွေ လှုပ်ရှားတက်ကြွ သူတွေကို ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဖိနှိပ်ပြီး သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေးအာဏာနဲ့ စီးပွားရေး လူမှုရေး အခွင့်ထူးခံ အဆင့်နေရာကို သွေးရူးသွေးတမ်း ကာကွယ်ခဲ့ကြတယ်။ မူလက ANC ကွန်ဂရက်အဖွဲ့ဝင်တွေဟာ အကြမ်းမဖက်တဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေကို လုပ်ကိုင်နေကြသူတွေဖြစ်ပြီး လူဖြူအစိုးရက အဲဒီလှုပ်ရှားမှုတွေကိုလည်း တစတစ ပိုမိုတင်းတင်းကျပ်ကျပ် ဖိနှိပ်လာလို့ အကြမ်းမဖက် CDM နည်းတွေလည်း အလိုလိုရပ်ဆိုင်းသွားတယ်။ ဖိနှိပ်မှုကိုဆန့်ကျင်ဖို့ အကြမ်းဖက်နည်းလမ်းနဲ့ မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုနည်းလမ်းပဲ ရှိတော့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအင်အားစုတွေဟာ တိုက်ပွဲနည်းသဏ္ဍာန် ပေါင်းစုံကိုင်စွဲရေးဆိုတဲ့ လူထုနိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှု နည်းလမ်းမှန်သမျှကိုလည်း ရရင်ရသလို ဆက်လက် ကိုင်စွဲထားကြတယ်။

SACP ဟာ ၁၉၆၉ နောက်ပိုင်း ANC နဲ့ SACTU (တောင်အာဖရိက အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ ကွန်ဂရက်) တို့နဲ့ အလုပ်အတူတွဲလုပ်ရေး သဘောတူညီချက်တွေ အခိုင်အမာရရှိပြီး သူတို့နဲ့အတူ သုံးပါတီလက်တွဲပြီး စစ်မျက်နှာ ပေါင်းစုံကနေ တောင်အာဖရိက အသားအရောင်ခွဲခြားရေး လူဖြူအစိုးရကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် ၄၀ ရေရှည်ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြရာက ၁၉၉၀ ခုတွေမှာတော့ လူဖြူအစိုးရထဲမှာ အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်လာပြီး စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှု အကြိမ်ကြိမ်ပြုလာရာက မတရားသင်းအဖြစ်အပိတ် ပင်ခံထားတာတွေကို ၁၉၉၀ မှာ ပယ်ဖျက်ပေးလိုက်တယ်။ မတရားသင်းအဖြစ် အဲသလောက်ရှည်ကြာတဲ့ ကာလကိုဖြတ်သန်းဖို့ဆိုတာ တော်ရုံတန်ရုံအဖွဲ့အစည်း တော်ရုံ တန်ရုံခွဲသတ္တိ တော်ရုံတန်ရုံ ယုံကြည်ချက်မျိုးနဲ့ မလွယ်ကူမှန်းအားလုံးသိနိုင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၅၀ ခုများ ကွန်မြူနစ်တားဆီးချေမှုန်းရေး အက်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းစ ကာလတွေမှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီကို အအုပ်အစည်းမပျက် မြေအောက်လှုပ်ရှားမှု ကူးပြောင်းဖို့ဆိုတာ အင်မတန်ခက်ခဲတဲ့ လုပ်ငန်းကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ပါတီ

ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ ခေါင်းဆောင်တွေ တော်တော်များများဟာ စစ်ပုလိပ်အဖမ်းခံရ အသတ်ခံရနေရချိန်မှာ ကျန်တဲ့ခေါင်းဆောင်တွေကို အန္တရာယ်ကင်းရာဆီ ခေါ်ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြတာကလည်း တော်ရုံပြင်ဆင် မှုလောက်နဲ့ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ သိနိုင်ပါတယ်။

ANC , SACTU, နဲ့ SACP တို့ဟာ လက်နက်ကိုင်လှုပ်ရှားမှုဌာနခွဲအဖြစ် MK (Umkhonto we Sizwe , Spear of the Nation) နိုင်ငံလှံတံဆိုတဲ့ ဌာနကို ဖွဲ့ပြီး လူဖြူအစိုးရကို အကြမ်းဖက်နည်းနဲ့ ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြရာက ၂ နှစ်လောက်အကြာမှာ အဆင့်မြင့်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွေ အစည်းအဝေးလုပ်နေတုန်း ဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးတာ ခံလိုက်ရတယ်။ ဒီအဖြစ်အပျက်ကို ရီဗိုးနီးယားအဖြစ်အပျက်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ နယ်ဆင်မင်ဒဲလား၊ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဂိုဗင်အမ်ဘေကီနဲ့ အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ဝင် ၄ ဦးအပါအဝင် ANC နဲ့ SACP ခေါင်းဆောင်အတော်များများ ဖမ်းမိသွားတယ်။ ၁၉၆၃ မှာ သူတို့ကို ထောင် ဒဏ်တသက် အပြစ်ဒဏ်တွေ ချပစ်လိုက်တယ်။ အဲဒီ နောက်ပိုင်း တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေဟာ မြေအောက်ကို ပိုမိုနက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းဆင်းပြီး အလုပ်လုပ်ကြရတယ်။ ၁၉၆၀ နဲ့ ၁၉၇၀ ခု အကြား မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုတွေကို ဂရေဂိုရီဟျူစတန်ရဲ့ တောင်အာဖရိက ဒီမိုကရေစီခရီးကြမ်း ပထမတွဲထဲမှာ ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ခဲ့သူတွေရဲ့ ပြန်ပြောင်းရေးသား ပြောဆိုချက်တွေကို ကိုးကားပြီး အခုလို ရေးသားခဲ့တယ်။

“. . . ရီဗိုးနီးယားအဖြစ်အပျက် နောက်ပိုင်းမှာ လွတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှု မြေအောက်ယန္တရားဟာ ပျက်သလောက် ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ ANC ရော SACP ပါ ပျက်သလောက်ဖြစ်သွားပြီး MK လက်နက်ကိုင်လှုပ်ရှားမှုကလည်း ပြည်ပရောက်မစ်ရှင် External Mission အဖွဲ့ရဲ့ ဦးစီးမှုအောက်မှာပဲ လှုပ်ရှားကြရတယ်။ MK ခေါင်းဆောင်မှုကိုလည်း ကျန်တဲ့လူတွေနဲ့ ပြည်လုံးဆိုင်ရာစစ်ဦးစီးဌာနချုပ် NEC အဖြစ် ပြန်ဖွဲ့ရတယ်။ ရီဗိုးနီးယားအမှုစစ်ဆေးတာ ပြီးချိန်အထိ အကြမ်းဖက်မှုတွေကို ခဏရပ်ဆိုင်းထားပြီး အမှုစစ်လို့ပြီးတာနဲ့ လှုပ်ရှားမှု ပြန် စ တယ်။ လူသစ်စုဆောင်းတာတွေ တိုးချဲ့တယ်။ ထရန်ဇဗားပြည်နယ် တခုထဲမှာ လူသစ် ၆၀၀ ကျော်ရတယ်။ ဘဏ္ဍာငွေရှာတာ၊ လက်နက်ရှာတာ၊ စစ်သင်တန်းတက်တာ၊ ပြည်တွင်းပြန်လွှတ်တာတွေလည်း ကျယ်ပြန့်လာတယ်။ ခက်တာက ပြည်တွင်းမြေအောက်လှုပ်ရှားမှုကို ပြန်ပြီးဖော်ထုတ်တဲ့ ကိစ္စပဲ။ အရင်မြေအောက်ရဲဘော်အတော်များများ အဖမ်းခံရ၊ အသတ်ခံရ၊ ထောင်ထဲရောက်သူရောက် ဖြစ်နေတယ်။ အနှိပ်စက်ခံရပြီး ဖော်ပြောကြလို့ အဆက်အသွယ်တွေ ထပ်အဖမ်းခံကြရတယ်။ မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုကို ဖြိုခွင်းဖမ်းဆီးတာတွေက နေ့စဉ်လိုလို ရှိနေတယ်။ ဘယ်နေရာမဆို တစ်ကနေပြန်ပြီး စ လုပ်နေရတယ်။ ဒီနေ့ မြေအောက်အဖွဲ့တဖွဲ့ ထူထောင်လိုက်ရင် နောက်တနေ့မှာ ဒီအဖွဲ့ထဲက တစ်ယောက်နှစ်ယောက် အဖမ်းခံနေရတယ်”

“ဒါဘန်ပြည်နယ်မြေအောက်တာဝန်ခံလုပ်ခဲ့တဲ့ ANC ခေါင်းဆောင် ပါစကယ်အင်ဂါခါမီက အဲဒီကာလမှာ မြေအောက်အဆက်အသွယ်စနစ် ပြန်ပြီးဖော်ထုတ်ဖို့ တလမ်းဝင်တလမ်းထွက် တအိမ်တက်ဆင်း ကိုယ်တိုင် လုပ်ဆောင်ခဲ့ရတယ်လို့ ပြန်ပြောပြတယ်။ အဲဒီအစီအစဉ်ကို M-Plan လို့ခေါ်ကြတယ်။ ဒီစီမံကိန်းအရ မြေအောက်ကလပ်စည်းတွေကို လျှို့ဝှက်ထူထောင်ရာမှာ အောက်ခြေကလပ်စည်းကို လူသုံးလေးယောက်ထက် မပိုဘဲဖွဲ့ရမယ်၊ အောက်ခြေအဆင့်ရဲ့ အထက်မှာ ဌာနစိတ်ကော်မတီ ဖွဲ့ရမယ်၊ ဌာနစိတ်ကော်မတီကို လူ ၇ ယောက်ထက် မပိုဘဲ ဖွဲ့ရမယ်၊ အောက်ခြေကလပ်စည်းခေါင်းဆောင်က အဲဒီ ဌာနစိတ်ကော်မတီကို တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ပြီး အစီရင်ခံတာ ညွှန်ကြားချက်ယူတာတွေ လုပ်ရမယ်၊ ဌာနစိတ်ကော်မတီရဲ့ အထက်မှာ ခေါင်းဆောင်မှုအဖွဲ့ ထားရှိရမယ်ဆိုတဲ့ စီမံကိန်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကာလ အကြီးမားဆုံး အခက်အခဲကတော့ မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုထဲပါဝင်ဖို့ လူထုအကြားမှာ သံသယမျိုးစုံ ဖြစ် ပေါ်နေပြီး ခေါင်းဆောင်ပိုင်းနဲ့ အဆက်အသွယ်ပြတ်သွားတဲ့ ကာလအတွင်း ရှင်းလင်းတဲ့ နိုင်ငံရေးသတင်းစကားကို မရနိုင်ကြတော့တဲ့ ရှုပ်ထွေးတဲ့အခြေအနေပါပဲလို့ ပြော

ပါတယ်”

နောက်ပိုင်းမှာတော့ တဖြည်းဖြည်း နိုင်ငံရေးအရ ရှင်းလင်းအောင် လုပ်နိုင်လာတယ်။ နံရံတွေပေါ်မှာ ပိုစတာကြီးတွေ ကပ်နိုင်လာသလို မြေအောက်ရေဒီယို အသံလွှင့်တာတွေလည်း လုပ်နိုင်လာတယ်။ မြေအောက်လုပ်ငန်းခေါင်းဆောင်ပိုင်းနဲ့ အောက်ခြေပိုင်း အဆက်အသွယ်စနစ်တွေ ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်လာပြီး ကျစ်လစ်လာတယ်။ ခေါင်းဆောင်တွေလည်း လုံလုံခြုံခြုံ အစည်းအဝေး လုပ်လို့ရလာတယ်။ မြေအောက်အဖွဲ့တချို့ဆိုရင် အဖမ်းခံရသူ မိသားစုတွေကို တိတ်တိတ် ကူညီထောက်ပံ့တာတွေ လုပ်နိုင်လာတယ်။ အဖမ်းခံရမယ့် အန္တရာယ်ရှိသူတွေကို ပြည်ပခိုးထုတ်တာတွေလုပ်သလို စစ်သင်တန်းတက်မယ့် သူတွေကိုလည်း ပြည်ပခိုးထုတ်တာတွေ လုပ်နိုင်လာကြတယ်။ ပြည်ပကနေ လေ့ကျင့်သင်ကြားလာတဲ့ စစ်ရေး နိုင်ငံရေး အတွေ့အကြုံရှိသူတွေကို ပြည်တွင်းပြန်သွင်းပြီး ပြည်နယ်အလိုက် နေရာချတာတွေ လုပ်နိုင်လာတယ်။ အဲသလို ပြန်ဝင်လာတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေထဲက ရန်သူအဖမ်းခံရတာ အနည်းအကျဉ်းရှိပေမဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို အရှိန်အဟုန်မပျက် လည်ပတ်နေခဲ့တယ်။ MK လက်နက်ကိုင်အင်အားဟာ ၁၉၆၄ နှစ်လယ်လောက်မှာ ၅၀၀ လောက်ဖြစ်လာပြီး အချက်အခြာနေရာ ၇ ခု နဲ့ ကျေးလက်ပြောက်ကျားဒေသတချို့မှာ ဖြန့်ခွဲထားနိုင်ပြီလို့ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်သူတွေက ပြန်ပြောကြတယ်။ SACP နဲ့ ANC ဟာ အဲသလောက် ရက်စက်တဲ့ ဂက်စတာပိုလက်သစ် အစိုးရအောက်မှာ နှစ်ပေါင်း သုံးလေးဆယ် ရပ်တည်ပြီး လှုပ်ရှားနိုင်ခဲ့တဲ့ အဓိကနည်းလမ်းတွေထဲမှာ မြေအောက်လုပ်ငန်းကို စနစ်တကျတိတိကျကျ ထိုးထွင်းတီထွင်မှုရှိရှိ ဖွဲ့ကောင်းကောင်းနဲ့ လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းဆိုတဲ့ အချက်ကို လေ့လာဖို့လိုမယ်။

၂။ လျှို့ဝှက်ခြင်းရဲ့ အဓိကရည်မှန်းချက်ဟာ မိမိရဲ့သတင်းအချက်အလက်တွေ ရန်သူမရရှိအောင် ကာကွယ်ရေးနဲ့ ရန်သူကိုဖြုတ်ချဖို့ အင်အားတောင့်တင်းတဲ့ တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို ထူထောင်ရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ရန်သူအစိုးရဟာ ပြည်သူလူထုရဲ့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် လှုပ်ရှားခွင့်ကို နည်းမျိုးစုံဖိနှိပ်ကန့်သတ်ရာမှာ ဥပဒေစည်းမျဉ်းတွေ တရားရုံးတွေ ရဲအဖွဲ့တွေ အချုပ်ထောင်တွေ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းနည်းတွေကို အစွမ်းကုန် အသုံးပြုနေတယ်။ တပြည်လုံးအနှံ့မှာ သူလျှို ဒလန်တွေ စစ်ထောက်လှမ်းရေးတွေ အထူးသတင်းတပ်ဖွဲ့တွေ သတင်းပေးတွေကို ပိုက်ကွန်လို ဖြန့်ကျက်ထားပြီး ပြည်သူလူထုလှုပ်ရှားမှုမှန်သမျှကို နှိပ်ကွပ်ထားတယ်။ ဒီအချက်ဟာ တောင်အာဖရိက တနိုင်ငံထဲမှာမဟုတ်ဘဲ တခြားဖက်ဆစ်အစိုးရအုပ်စိုးတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ၊ တောင်အာဖရိကသမိုင်းနဲ့ ကမ္ဘာ့ သမိုင်းတွေထဲက နာဇီအစိုးရတွေ ဖက်ဆစ်အစိုးရတွေလည်း ဒီအတိုင်းပဲ ရှိကြတယ်။ အဲသလို နာဇီဖက်ဆစ်တွေဟာ ပြည်သူလူထုရဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုကို နည်းနည်းမှ လှုပ်မရအောင် လုပ်ထားနိုင်ပြီလို့လည်း ကြွားဝါတတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သမိုင်းအဆက်ဆက် ပြည်သူလူထုဟာ ဖက်ဆစ်အစိုးရတွေ နည်းမျိုးစုံ တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ရက်ရက်စက်စက် ပိတ်ပင်ထားတဲ့ ကြားထဲကပဲ မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုကို သတိကြီးကြီးနဲ့ လုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြတယ်။

တကယ်တော့ လျှို့ဝှက်ရေးနည်းနာဆိုတာ သာမန်အသိ သာမန်အတွေ့အကြုံတွေကိုပဲ အခြေခံထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို အတွေ့အကြုံတွေ အာရုံနိုးကြားမှုတွေကို သာမန်ကာလျှံကာမဟုတ်ဘဲ လက်မှုပညာမြောက်မြောက်၊ အနုပညာမြောက်မြောက် လုပ်ကိုင်ဖို့သာ လိုပါတယ်။ စည်းကမ်းရှိဖို့ သတိဝီရိယရှိဖို့ နိုးကြားဖို့ စိတ်ဆန္ဒကို ထိန်းချုပ်တတ်ဖို့ပဲ လိုပါတယ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း နာဇီဂျာ မနီသိမ်းပိုက်ခံထားရချိန်မှာ ပြင်သစ်ပြည်က နာဇီဆန့်ကျင်ရေး စည်းရုံးရေးမှူး လုပ်ခဲ့သူတဦးကို ဘာလို့ ရန်သူအဖမ်းမခံရတာလဲဆိုပြီး မေးကြတဲ့အခါ သူဟာ တယ်လီဖုန်းကို တခါမှမသုံးသလို အရက်ဆိုင် စားသောက်ဆိုင်လို လူစုံတဲ့နေရာတွေကိုလည်း လုံးဝမသွားဘူး၊ ဒါကြောင့် သူ့အကြောင်းလည်း နာဇီတွေ မသိတော့ဘူးလို့ ဖြေကြားခဲ့တယ်။ သူဟာ လျှို့ဝှက်မြေအောက်တပ်သားအဖြစ် လုံးဝကိုယ်ရောင် ဖျောက်နေခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။

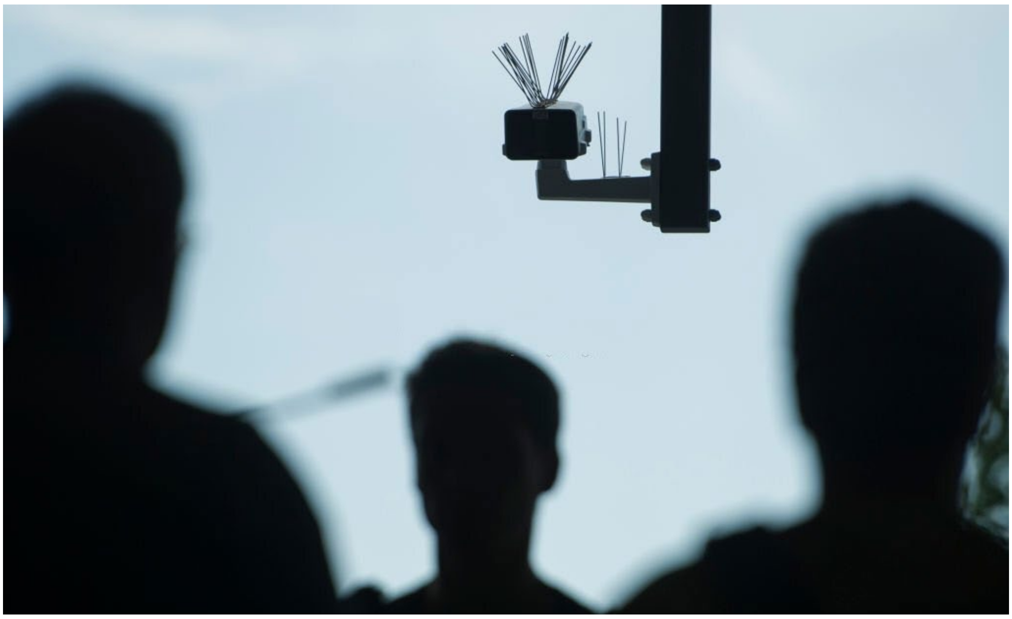

ဖက်ဆစ်ထောက်လှမ်းရေးတွေဟာ လူတွေကို တော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုနဲ့ ဆက်နွယ်မှုရှိမရှိ အစဉ်တစိုက် စစ်ဆေးစုံစမ်း နေတတ်တယ်။

(က) စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးစုံစမ်းခြင်းကို တန်ပြန်ခြင်း

ဒီနေရာမှာ ဖက်ဆစ်ထောက်လှမ်းရေးတွေဟာ လူတွေကို တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုနဲ့ ဆက်နွယ်မှုရှိမရှိ အစဉ်တစိုက် စစ်ဆေးစုံစမ်း နေတတ်တယ်။ ဒါကို Surveillance လုပ်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်းဟာ လူတဦးချင်းကိုသာမက သူနဲ့ ချိတ်ဆက်နေသူတွေ၊ သူနဲ့ အတူတွဲပြီး လုပ်ကိုင်နေသူတွေ ဖြစ်နိုင်ရင် တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှု ကွန်ရက်တွေကို အစဉ်တစိုက် ရှာဖွေနေကြတယ်။ သင်ဘယ်သူလဲ၊ သင်ဘယ်မှာနေသလဲ၊ သင်အသုံးပြုတဲ့ လျှို့ဝှက်ဆုံရပ်က ဘယ်မှာလဲ စတာတွေကို တစိုက်မတ်မတ် လိုက်ကြည့်နေပြီး ဥပဒေနဲ့ ငြိစွန်းတဲ့ တရားမဝင်ကြောင်း သက်သေအထောက်အထားတွေကိုလည်း စုဆောင်းနေကြတယ်။ ဒီအထောက်အထားတွေကို တခြားသတင်း အရင်းအမြစ် တနည်းအားဖြင့် အင်ဖော်မာသတင်းပေးတွေဆီက ရလာတဲ့ သတင်းတွေနဲ့ မှန်မမှန် တိုက် ဆိုင်စစ်ဆေးတတ်ကြတယ်။

မသင်္ကာသူကိုတွေ့ရင် သူတို့ဟာ surveillance ဆိုတဲ့ စနစ်တကျဖွဲ့ထားတဲ့အဖွဲ့နဲ့ စောင့်ကြည့်စုံစမ်းတာတွေ လုပ်ကြတယ်။ အဲသလို စောင့်ကြည့်ရာမှာ နေရာအသေယူပြီး စောင့်ကြည့်နည်းနဲ့ လှုပ်ရှားစောင့်ကြည့်နည်းဆိုပြီး နည်း ၂ မျိုးကို သုံးတတ်ကြတယ်။ နေရာ အသေယူစောင့်ကြည့်နည်းကို မသင်္ကာသူနေထိုင်ရာ နေအိမ်တို့ အလုပ်အကိုင်တို့ အနီးတဝိုက် တိုက်ခန်းတို့ ဆိုင်တို့ကနေ အချိန်ပြည့် စောင့်ကြည့်နည်းဖြစ်ပြီး လှုပ်ရှားစောင့်ကြည့်နည်းကတော့ နောက်ရောက်ခံလိုက်တာ အရိပ်လို တကောက်ကောက်လိုက်တာတွေ လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီလှုပ်ရှားနည်းမှာတော့ လူ ၂ ဦး ဒါမှမဟုတ် ၃ ဦး စနစ်တကျနေရာအလဲအလှယ် လုပ်ပြီး ပစ်မှတ်ကို မျက်ခြေပြတ်မခံလိုက်ရာမှာ ခြေလျင်လိုက်သူ ဒါမှမဟုတ် ကားနဲ့လိုက်သူစသဖြင့် လိုက်ပါသွားလေ့ရှိတယ်။

Surveillance အဖွဲ့ကို သူ့အထက်ဌာနကနေ တာဝန်ပေးတတ်ပြီး ရက်သတ္တပတ်ဘယ်လောက်ကြာမလဲ တရက်ကို ဘယ်နနာရီ စောင့်ကြည့်မလဲ စတာတွေကိုလည်း တပါတည်း သတ်မှတ်ပေးတတ်ကြတယ်။ နေရာအသေယူတာတို့ လှုပ်ရှားတို့လုပ်ဖို့ကိုလည်း အထက်ကပဲ ညွှန်ကြားပေးကြတယ်။ တယ်လီဖုန်းတွေကို ကြားဖြတ်နားထောင်တာ၊ စာတိုက်ကလာတဲ့ စာအိတ်တွေ ပါဆယ်ထုပ်တွေ ခိုးဖောက် ကြည့်တာတွေ၊ ဓာတ်ပုံခိုးရိုက်တာတွေလည်း လုပ်ခိုင်းကြတယ်။ စောင့်ကြည့်စုံစမ်းရေး တာဝန်အပေးခံရသူတွေဟာ ယူနီဖောင်းနဲ့မဟုတ်ဘူး။ အရပ်ဝတ်တွေနဲ့ဖြစ်ပြီး သူတို့ဘယ်သူမှန်းမသိအောင် အစွမ်းကုန် ဖုံးကွယ်တတ်ကြတယ်။ အများအားဖြင့် အသက် ၂၅ နဲ့ ၅၀ အ ကြားလူလတ်ပိုင်းတွေကို ခိုင်းကြတယ်။ သူတို့ကို ပတ်ဝန်းကျင်

လူအုပ်တွေနဲ့ ဈေးဝယ်တွေထဲ အလွယ်တကူရောနှော အရောင်ဖျောက်တတ်အောင်လည်း လေ့ကျင့်ထားတယ်။ အလုပ်သမားတစ်ယောက်ကို နောက်ယောင်ခံမယ့်လူဟာ သူဌေးသားဂိုက် ဝတ်စားထားတာ မလုပ်ဘူး။ အဖွဲ့ထဲမှာ ခြေလျင်လိုက်သူ ဘတ်စ်ကား ဓာတ်ရထားစီးသူတွေသာမက အရေးပေါ်ရင်ဆိုင်ဖို့ ကားတစင်းနဲ့ အရန်အင်အားတွေ လည်း ရှိတတ်တယ်။ မသင်္ကာသူ မျက်ခြေမပြတ်အောင် အချင်းချင်း စကားပြောစက်နဲ့ ဆက်သွယ် အကြောင်းကြားတာတွေလည်း လုပ်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့စီးတဲ့ ကားတွေမှာ ရေဒီယိုစက် ကောင်းကင်ကြိုးတိုင်တွေ တွေ့ရနိုင်တယ်။

စစ်ပုလိပ်တွေရဲ့ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်းကို တုန့်ပြန်တဲ့ တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားနေသူတွေကလည်း စောင့်ကြည့်မှုကို ရှောင်ရှားတဲ့ တန်ပြန်နည်း counter-surveillance တွေကို သုံးကြရတယ်။ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှုကို တန်ပြန်ဖို့ အရေးအကြီးဆုံး အချက်ကတော့ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို အမြဲဂရုတစိုက် သတိပြုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဘာတွေဖြစ်နေပြီလဲဆိုတာ နိုးနိုးကြားကြား သတိပြုနေဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သင်နေထိုင်တဲ့ နေရာနဲ့ သင်အလုပ်လုပ်တဲ့ နေရာတွေ တည်ရှိတဲ့ မြို့တွေရပ်ကွက်တွေနဲ့ အဲဒီ ဒေသက လူတွေအကြောင်း၊ အကျင့်စရိုက်တွေအကြောင်း၊ လမ်းကြိုလမ်းကြားတွေအကြောင်း စေ့စေ့စပ်စပ်သိထားဖို့လည်း လိုအပ်တယ်။ ထူးခြားတာ၊ အပြောင်းအလဲဖြစ်တာကို ချက်ချင်းသိနိုင်အောင် အမြင်စူးရှဖို့နဲ့ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းဖို့လည်း လေ့ကျင့်ဖို့ လိုတယ်။ ကိုယ့်နောက်ကို တယောက်ယောက်လိုက်နေပြီထင်ပြီး ကျီးကန်းတောင်းမှောက် အမူအယာမျိုး မဖြစ်ဖို့ စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာအောင် လေ့ကျင့်ဖို့လည်း လိုတယ်။ မမြင်ဖူးတဲ့သူ ထူးခြားတဲ့အပြုအမူတွေကို သုံးလေးကြိမ် ထပ်တလဲလဲတွေ့လာရင်တော့ ကိုယ့်ကို စောင့်ကြည့်နေပြီဆိုတာ သိရမယ်။

အထက်မှာပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း သင့်အိမ် သင့်အလုပ် သင့်လူမှုဆက်ဆံရေးအဝန်းအဝိုင်းတွေ ပုံမှန်လှုပ်ရှားလည်ပတ်နေသလား၊ ထူးခြားသလားဆိုတာ သိနေမှ လူစိမ်းတယောက် လမ်းသလားနေတာ၊ မသင်္ကာစရာကားတစင်း အကြာကြီးရပ်နေတာကို သင်ချက်ချင်း သိနိုင်တယ်။ ကားပေါ်ကလူဆီမှာ မှန်ဘီလူးတို့ စကားပြောစက်တို့ ပါမပါ သင်သတိပြုမိမယ်။ အပြင်ထွက်ချိန်မှာ ဟိုလမ်းမှာလည်းတွေ့ ဒီလမ်းမှာလည်းတွေ့ ဖြစ်နေပြီဆိုရင်၊ ကိုယ့်အိမ်နီးချင်းတိုက်ခန်းထဲ ခဏခဏ ဝင်ချီထွက်ချီ လုပ်နေပြီဆိုရင်၊ မျက်နှာချင်းဆိုင်အပေါ်ဖက် တိုက်ခန်းပြတင်းတွေမှာ လူစိမ်းတွေမကြာခဏ တွေ့နေပြီဆိုရင် အဲဒီလူတွေက သင့်ကိုစိတ်ဝင်စားနေပြီဆိုတာ မှတ်လိုက်ပါ။ သူတို့ ဘယ်သူတွေလဲဆိုတာသိအောင် မျက်စိရှင်ရှင် စစ်ဆေးကြည့်ရှုဖို့ လိုတယ်။ အိမ်နီးချင်းတွေ အိမ်ရှင်တွေ ဆိုင်ရှင်တွေက သင့်ကို အရင်အတိုင်း ဆက်ဆံတာမျိုး မလုပ်တော့ဘဲ ဆက်ဆံရေးပြောင်းလဲနေကြရင်လည်း သတိထားဖို့ လိုလာပြီ။ ထောက်လှမ်းရေးတွေဟာ ဖိအားပေးနည်းနဲ့ ဖြစ်စေ သွေးဆောင်တဲ့နည်းနဲ့ ဖြစ်စေ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်က ကလေးပါမကျန် သင့်သတင်းကိုရအောင် နှိုက်ယူနိုင်စွမ်းရှိတယ် ဆိုတာ မမေ့ဖို့လိုတယ်။ သင့်ကို စောင့်ကြည့်နေသူတွေ မသင်္ကာမဖြစ်အောင် ကန့်လန့်ကာကြားက ချောင်းကြည့်တာတို့ လမ်းလျှောက်နေတုန်း နောက်ကို ခဏခဏပြန်ကြည့်တာတို့ မလုပ်မိအောင်လည်း အထူးသတိထားဖို့လိုတယ်။ တယ်လီဖုန်းတွေ ကြားဖြတ်နားထောင်နေသလား စာတိုက်ကလာတဲ့ စာအိတ်နဲ့ ပါဆယ်ထုပ်တွေကို ခိုးဖောက်ပြီး ဖတ်တာ စာအိတ်ကို ကော်အသစ်နဲ့ ပြန်ပိတ်ထားတာတွေရှိသလား စတာတွေကိုလည်း သတိရှိရှိ စစ်ဆေးနေဖို့ လိုတယ်။ များသောအားဖြင့် လျှို့ဝှက်ရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နေသူတွေဟာ တဦးထဲ မဟုတ်ဘဲ ကွန်ရက်စနစ်နဲ့ အထက်အောက် ဆက်ဆံရေး အဖွဲ့အစည်းစနစ်နဲ့ လုပ်ကြရတာဖြစ်လို့ သင့်ကို ပုလိပ်ကစောင့်ကြည့် မကြည့်သိနိုင်ဖို့ ကိုယ့်ဘက်သား တန်ပြန်စောင့်ကြည့်ရေး အဖွဲ့လေးတွေကိုလည်း အထက်ဌာနက စနစ်တကျတာဝန်ခွဲပေးတာ လုပ် တတ်ကြတယ်။

(နောက်စာစောင်မှာ ဆက်လက်ဖော်ပြပါမယ်)

စစ်တပ်နဲ့ ကြံ့ဖွံ့ရဲ့ အနာဂတ်

■ ရှိန်ဇော်

အာဆီယံအထူးသံတမန် ဗမာပြည်ရောက်လာတော့ တပ်ဗိုလ် ဗိုလ်မင်းအောင်လှိုင်နဲ့ ကြံ့ဖွံ့ ဗိုလ်သန်းဌေးတို့ သီးခြားစီ တွေ့ဆုံခဲ့ကြပါတယ်။

တပ်ဗိုလ်နဲ့ ကြံ့ဗိုလ် ဘုံတူတာတခုက သူတို့ အင်အားစုတွေကို ဗမာပြည်သူတွေက မတရားသတ်ဖြတ် ညှင်းဆဲအနိုင်ကျင့်နေပါတယ်ဆိုပြီး အထူးသံတမန်ကို ငိုချင်းချ တိုင်တောကြတာပါပဲ။ (သူတို့ကတော့ ဘာ မှလက်တုန့်ပြန်မှု မလုပ်တဲ့အပေါက်နဲ့ပါ။)

ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ ရပ်ထဲရွာထဲမှာ စစ်သားလုပ်ခဲ့ဖူးတယ်ဆိုတာလောက်နဲ့ကို ပြည်သူလူထုက အော့နှလုံးနာရွံရှာကြတဲ့ အခြေဆိုက်နေပါပြီ။ လက်ဝဲနိုင်ငံရေးသမားကြီး တယောက် ပြောဖူးတဲ့ စကားတခွန်းကို သတိရမိပါတယ်။ တနေ့မှာ လူထုက စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ဘယ်လောက်ထိ နာကျည်းလာမလဲဆိုရင် လူသေလို့ သတင်းစာမှာ နာရေးထည့်တဲ့အခါ စစ်ဘက်ရဲဘက် ရာထူးအဆင့်အငြိမ်းစားစသဖြင့် ထည့်ပြီး မဖော်ပြရဲတဲ့ထိကို ဖြစ်လာလိမ့်မယ်ဗျ။ အဲ့ဒါဆို အောင်ပွဲနဲ့ အနီးဆုံးနေရာရောက်ပြီလို့ မှတ်ပေတော့ဗျို့တဲ့။

အခု အဲ့ဒီလောက်ကြီး မဟုတ်ပေမယ့် ဟုတ်ခါတော့ အတော်နီးနေပါပြီ။ နာရေးကြော်ငြာ ထည့်ခွင့်မရတဲ့ စစ်မသာတွေ၊ အခေါင်းနဲ့ ယပ်တောင်မှာတောင် ရဲပါလို့ မဖော်ပြဝံ့တဲ့ ရဲမသာတွေ အများကြီး တွေ့နေရပါပြီ။ လူထုရဲ့ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ခုခံမှုဟာ တနှစ်ခွဲလောက် အတွင်းမှာ ကြောက်ခမန်း ကြီးမားကျယ်ပြန့်ခဲ့ပါပြီ။

စစ်တပ်၊ ပျူစောထီး၊ သွေးသောက်စတဲ့ စစ်အစိုးရ လက်နက်ကိုင်အင်အားစုတွေရဲ့ အဆင့်အတန်းဟာဆိုရင်လည်း ခါးပြထက်တောင် နိမ့်ကျနေပါပြီ။ ဘာဥပဒေ၊ ဘာစည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ချက်အောက်မှာမှ မရှိတော့ပါဘူး။ ထင်သလိုလု၊ ထင်သလိုရှို့၊ ထင်သလိုသတ်ဆိုတဲ့ အခြေစိုက်နေပါပြီ။

တလောက ထွက်ပေါ်လာတဲ့ လူသတ်တာကို မြိန်ရေယှက်ရေ စမြုံ့ပြန်ပြနေတဲ့ စစ်သားသုံးကောင်ရဲ့ ဗီဒီယိုဖိုင်က ဒီအချက်ကို ထင်ရှားစေပါတယ်။ အညာတခွင် ရွာစဉ်လှည့်ပြီး လု၊ ရှို့၊ သတ် လုပ်နေတာလည်း သက်သေပါပဲ။ ရန်ကုန်လို မြို့တော်ကြီးမှာတောင် လှည်းတန်း၊ ပေငါးဆယ်ဈေးထဲ ဝင်ပြီး လုယက်မီးရှို့ သောင်းကျန်းချင်တိုင်း သောင်းကျန်းလိုက်တဲ့ လုပ်ရပ်

ကလည်း မိုက်မဆုံးနိုင်ဘုတွေထဲ မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။

ဒီလိုတွေ တရားလက်လွတ်လုပ်နေတဲ့ကြားကကို လက်နက်ကိုင်ချင်းရင်ဆိုင်ရပြီဆို သူတို့ချည်း အကျအဆုံးများနေတယ်။ တိုက်လေယာဉ်တွေ၊ ရဟတ်ယာဉ်တွေ၊ လက်နက်ကြီးတွေ ကူကယ်နေလို့သာ သူတို့ ဒီလောက်ထိ အသက်ဆက်နေတာ။ နို့မို့လို့ကတော့လား။

ကြံ့ဖွံ့ဘက်ကိုကြည့်ပြန်တော့လည်း တလောက ဗဟိုကော်မတီ စုံညီအစည်းအဝေးကလည်း ပူညံပူညံနဲ့ ပွတ်လောရိုက် အပြီးသတ်သွားတယ်။ ဘူးလက်လှဆွေတို့၊ မင်းကင်းမောင်မြင့်တို့က ခေါင်းဆောင်မှု အပြောင်းအလဲလုပ်ချင်ပြီး ကြံ့ဖွံ့ဗိုလ်သန်းဌေးက မောင်ကြီးမပြန်နိုင်တယ် လုပ်နေလို့ ပြဿနာပေါ်တာတဲ့။

ဟော . . . အခုလည်း မင်းကင်းမောင်မြင့်ကြီးက ဖွင့်ချလိုက်ပြန်ပြီ။ ကြံ့ဖွံ့ပြောခွင့်ရ ဒေါက်တာနန္ဒာလှမြင့်တယောက် ကြံ့ဖွံ့ပါတီရန်ပုံငွေထဲက ကျပ်သိန်းနှစ်သောင်း ချေးထားတဲ့ကိစ္စ ဟိုးလေးတကျော် ဖြစ်ရပြန်ပေါ့။ ကြံ့ဖွံ့ထဲမှာလည်း အတွင်းတိုက်ပွဲတွေ ဖုံးမနိုင်ဖိမရ ဖျက်ချလို့မရတော့တဲ့ ကိုယ်ဝန်လိုဖြစ်လာပြီး မကြာခင် အကောင်လိုက် ထွက်ကျလာတော့မှာ။

တကယ်တော့ စစ်တပ်နဲ့ ကြံ့ဖွံ့ဆိုတာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ရဲ့ အမြွှာဖွားဖက်တော်တွေပါ။ အောက်တန်းစား စစ်ရေးနဲ့ အောက်တန်းစား နိုင်ငံရေးကို အပြိုင်ဆောင်ရွက်ပြီး ဗမာပြည် တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံလူထုကြီးကို လူပါးဝအနိုင်ကျင့် ဖိနှိပ်ချယ်လှယ်နေကြတာပါ။

အခုတော့ စစ်တပ်မှာ ရွေးစရာလမ်းမရှိတော့သလို ကြံ့ဖွံ့မှာလည်း ပြေးစရာမြေမရှိတော့ပါဘူး။ ဒါကိုပဲ တပ်ဗိုလ်ကြီး ဗိုလ်မင်းအောင်လှိုင်ဟာ အာဆီယံအထူးသံတမန်နဲ့ အတိုက်အခံတွေကို သတင်းစကားပါးလိုက်ပါသေးတယ်။ သူတို့နဲ့ ဆွေးနွေးချင်ရင် အစိုးရကို မဖျက်ဆီးရဘူး။ အစားမထိုးရဘူး။ ဆွေးနွေးမှုမှာ ၂၀၀၈ ခြေဥကို အခြေခံမူအဖြစ် ထားရမယ်ဆိုပဲ။ ကမ်းကုန်အောင် မိုက်ဦးမယ့်သဘောပေါ့။

စစ်တပ်နဲ့ ကြံ့ဖွံ့ရဲ့ အနာဂတ်ဟာ အဖက်ဆယ်လို့ရဦးမယ် ဆိုခဲ့ရင်တောင် (သူတို့မျှော်နေတဲ့အရာဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ ထွေးခံဖြစ်နေလေတော့) ခွဲသလိပ်ဖတ်သာ ဖြစ်နေတော့မှာပါ။ ■

ဆက်သွယ်ရန်

အိုးဝေစာစောင်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အကြံပြုလိုသည်များ၊ ဝေဖန်လိုသည်များရှိပါက အယ်ဒီတာအဖွဲ့ထံ စာလွှာများ ပေးပို့နိုင်ပါတယ်။ စာမူများ၊ ဓာတ်ပုံများနှင့် အနုပညာလက်ရာများကိုလည်း ပေးပို့ရန် ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အိုးဝေ အယ်ဒီတာအဖွဲ့နဲ့ ဆက်သွယ်လိုပါက oway@uysu.org ကို မေးလ်ပို့ပြီး ဆက်သွယ်နိုင်ပါတယ်။

■ Facebook: https://www.facebook.com/Oway1936/

■ Email: Oway@uysu.org

ဆန္ဒပြ ဗကသကျောင်းသားတွေ ရန်ကုန်မှာ ကားနဲ့တိုက်ပြီး ဖြိုခွင်းခံရ

■ ဇူလိုင် ၇၊ ၂၀၂၂

ရန်ကုန်မြို့ လှိုင်မြို့နယ်မှာ ဇူလိုင် ၇ ရက်နေ့ နေ့လယ်ပိုင်းက စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြနေတဲ့ ကျောင်းသားတွေ အိမ်စီးကားနဲ့တိုက်ပြီး ဖြိုခွင်းခံခဲ့ရတယ်လို့ ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်က သတင်းထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့မှာ ကျရောက်တဲ့ ဆဲဗင်းဂျူလိုင် နှစ် ၆၀ ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အနေနဲ့ “7July စိတ်ဓာတ် လက်စွဲသုံး၊ ကမ္ဘာသစ်အတွက် ဒို့အတူရုန်း၊ 7762 မမေ့ကြနဲ့” ဆိုတဲ့ စာတန်းကို ကိုင်ဆောင်ပြီး ကျောင်းသားတွေ ဆန္ဒပြနေတုန်းမှာ ကားနဲ့တိုက်ပြီး ဖြိုခွင်းခံခဲ့ရတာပါ။

ဆန္ဒပြပွဲကို မှတ်တမ်းတင်ထားတဲ့ ရုပ်သံမှာ အိမ်စီးကားအဖြူတစီး (YGN/7J-5050) က ဆန္ဒပြနေတဲ့ ကျောင်းသားတွေကို ရုတ်တရက် ဝင်တိုက်ခဲ့တာကို တွေ့မြင်ရပါတယ်။

“ကားနဲ့တိုက်ပြီး ဖြိုခွဲခံရတာကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရတဲ့ ရဲဘော်တွေ ရှိပါတယ်။ ဖမ်းဆီးခံရတဲ့ စာရင်းကိုတော့ စိစစ်နေပါတယ်” လို့ ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ တာဝန်ရှိသူတဦးက ပြောပါတယ်။

ရန်ကုန်မြို့မှာ အဖမ်းအဆီး အစစ်အဆေးတွေ ရှိနေတဲ့ကြားက လူငယ်တွေ ဆန္ဒပြခဲ့ကြတာပါ။ နိုင်ငံအနှံ့မှာ လည်း ဆဲဗင်းဂျူလိုင် နှစ် ၆၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားတွေကို အဖမ်းအဆီးတွေကြားက ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ■

အင်းစိန်ထောင်မှာ ဆဲဗင်းဂျူလိုင် အခမ်းအနားပြုလုပ်

■ ဇူလိုင် ၇၊ ၂၀၂၂

ဇူလိုင် ၇ ရက်နေ့မှာ ကျရောက်တဲ့ ဆဲဗင်းဂျူလိုင် နှစ် ၆၀ ပြည့် အခမ်းအနားကို အင်းစိန်ထောင်တွင်းမှာ ပြုလုပ်ခဲ့တယ်လို့ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေက ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

အခမ်းအနားကို ဇူလိုင် ၇ ရက်နေ့ နေ့လယ် ၁၂ နာရီကနေ ၁ နာရီအထိ “ဆဲဗင်းဂျူလိုင်စိတ်ဓာတ် ကိုင်စွဲ တိုက်ပွဲ အလီလီ ဆင်နွှဲ” ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ အင်းစိန်ဗဟို အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ ပြုလုပ်ခဲ့တာပါ။

အခမ်းအနား အစီအစဉ်တွေထဲမှာ ခေတ်အဆက်ဆက် စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် အသက်ပေးစတေးခဲ့သော ကျောင်းသား ကျောင်းသူ ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူအပေါင်းအား ၇ မိနစ်တိတ်ငြိမ်သက်အလေးပြုခြင်း၊ ခေတ်အဆက်ဆက် ကျောင်းသားနိုင်ငံရေး ကဏ္ဍများအား ဂုဏ်ပြုစကား ပြောခြင်း၊ ကဗျာရွတ်ဆိုခြင်း စတဲ့ အစီအစဉ်တွေ ပါဝင်ပါတယ်။

“ဆဲဗင်းဂျူလိုင်စိတ်ဓာတ်ကိုင်စွဲ တိုက်ပွဲ အလီလီ ဆင်နွှဲ” ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ ယင်းမာပင်အပါအဝင် အခြားမြို့နယ်တွေမှာ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အတွင်း ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်နဲ့ အထွေထွေသပိတ်ကော်မတီ GSC တို့က ပြောက်ကျား ဆန္ဒပြပွဲတွေ ပြုလုပ်ခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ထောင်တွင်း၊ ထောင်ပြင် ခေါင်းစဉ်တခုတည်းနဲ့ အခုလို စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွေပြုလုပ်ခဲ့တာပါ။ ■

ရန်ကုန်မှာ ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်နဲ့ မဟာမိတ်တွေ ပူးပေါင်းပြီး (၇၅) နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ အထိမ်းအမှတ် ဆန္ဒပြ

(၇၅) နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ယနေ့ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်၌ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) ဝင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂများ၊ လူ့ဘောင်သစ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (DPNS)၊ လူ့ဘောင်သစ်လူငယ် (YNS)၊ ရန်ကုန်ရဲ့သူပုန်များသပိတ်ကော်မတီ (YRSC)၊ ပုဇွန်တောင်-ဗိုလ်တထောင်လူငယ်များသပိတ်ကော်မတီ (PBYSC)၊ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်သပိတ်ကော်မတီ နှင့် တာမွေမြို့နယ်သပိတ်ကော်မတီ တို့ ပူးပေါင်း၍ "လူမျိုးကြီးဝါဒ တိုက်ဖျက်ကြ၊ အာဇာနည်ဟာ ကိုးဦးမက" စာသားပါဘန်နာအား ကိုင်စွဲကာ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

သတင်းနှင့်ပြန်ကြားရေးဗျူရို
ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်

အိုးဝေ စာစောင်

ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ရတကသတို့မှ ထုတ်ဝေသည့်
အိုးဝေစာစောင်ကို ဒေါင်းလုတ်ရယူနိုင်ပါသည်။

ဒေါင်းလုတ်ရယူရန် ဤ QR Code ကို ဖုန်းကင်မရာနှင့် Scan ဖတ်ပါ။